An toàn chung sống cùng loài Dơi

An toàn chung sống cùng loài Dơi

Dự án PREDICT-2 là một hợp phần của Chương trình Các mối đe dọa đại dịch mới nổi (EPT) của USAID nhằm tăng cường năng lực toàn cầu trong việc giám sát, phát hiện và phòng ngừa các vi-rút có khả năng gây ra đại dịch, đặc biệt là những vi-rút có thể lây truyền giữa động vật và người. Các đối tác triển khai của PREDICT-2 bao gồm: Đại học California, Davis; Liên minh Sức khoẻ Sinh thái; Metabiota; Viện Smithsonian; Tổ chức Wildlife Conservation Society (WCS); và nhiều tổ chức đối tác, cơ quan chính phủ của 35 quốc gia nơi dự án có hoạt động.

Trong PREDICT-2, chương trình về các hành vi nguy cơ sử dụng kết quả khoa học để hỗ trợ việc xây dựng các chiến lược can thiệp nhằm làm giảm mức độ khuếch tán và lây lan của nhiều loại vi-rút mới. Các kết quả phân tích sơ bộ cho thấy cần phải có một chiến lược thay đổi hành vi để con người có thể chung sống với loài dơi một cách an toàn. Vì vậy, tài liệu này ra đời nhằm góp phần tạo ra các thay đổi hành vi cần thiết.

Dựa trên đề xuất của lãnh đạo địa phương, tài liệu được thiết kế dưới dạng một cuốn sách tranh. Nhóm chuyên gia của PREDICT-2 đã soạn thảo nội dung dựa trên ý kiến phản hồi từ cán bộ dự án và cộng đồng địa phương ở mỗi nước. Khi cuốn sách được sử dụng ở những địa phương mới, nội dung có thể sẽ được điều chỉnh tùy theo bối cảnh cụ thể, dựa trên những ý kiến phản hồi của địa phương đó.

Tài liệu này được xuất bản với sự hỗ trợ của nhân dân Hoa Kỳ thông qua dự án PREDICT thuộc Chương trình Các mối đe dọa đại dịch mới nổi của Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID). Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về nội dung và tài liệu không nhất thiết phản ánh quan điểm của USAID và Chính phủ Hoa Kỳ.

Để biết thêm thông tin, vui lòng liên hệ với predict@ucdavis.edu.

Nhóm biên soạn gồm:
Leilani Francisco[1], Ava Sullivan[1], Jonathan Goley[1], Stephanie Martinez[1], Emily Hagan[1]

Với sự đóng góp của:
Karen Saylors [2], Jason Euren[2], Jon Epstein[1], Brian Bird[3], Tracey Goldstein[3], David Wolking[3], Chris Johnson[3], Kevin Olival[1], Kendra Phelps[1], Billy Karesh[1], Peter Daszak[1], Jonna Mazet[3]

Đặc biệt xin gửi lời cám ơn đến các cán bộ dự án của PREDICT tại các địa phương đã hỗ trợ về cách thức cải biên cuốn sách này, bao gồm các cán bộ của: Băng-la-đét , Căm-pu-chia, Ca-mơ-run, Bờ Biển Ngà, Cộng hòa Dân chủ Công-gô, Gha-na, Ghi-nê, In-đô-nê-xi-a, Lào, Ma-lai-xi-a, Mi-an-ma, Nê-pan, Trung Quốc, Sê-nê-gan, Si-ê-ra Lê-ôn, Tan-da-ni-a, Thái Lan và Việt Nam.

Cuốn sách này được dịch bởi PREDICT Việt Nam.

Trích dẫn:
PREDICT One Health Consortium 2018. Living Safely with Bats. Washington, DC: USAID, 2018.

---

[1] Liên minh sinh thái
[2] Metabiota
[3] Đại học California, Davis

Phiên bản tháng 5 - 2019 cho Châu Á

MỤC LỤC

PHẦN 1. 1-3
Dơi là phần thiết yếu của hệ sinh thái

PHẦN 2. 4-7
Cách sống an toàn với dơi: Kiến thức cơ bản

PHẦN 3. 8-9
Cách xử lý xác dơi

PHẦN 4. 10-12
Nếu phải tiếp xúc với dơi

PHẦN 5. 13-20
Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

PHẦN 6. 21-24
Kiểm soát dơi xung quanh nhà

PHẦN 7. 25-32
Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

PHẦN 8. 33-36
Những biện pháp cơ bản để tự bảo vệ bản thân trong hang dơi và những địa điểm có dơi

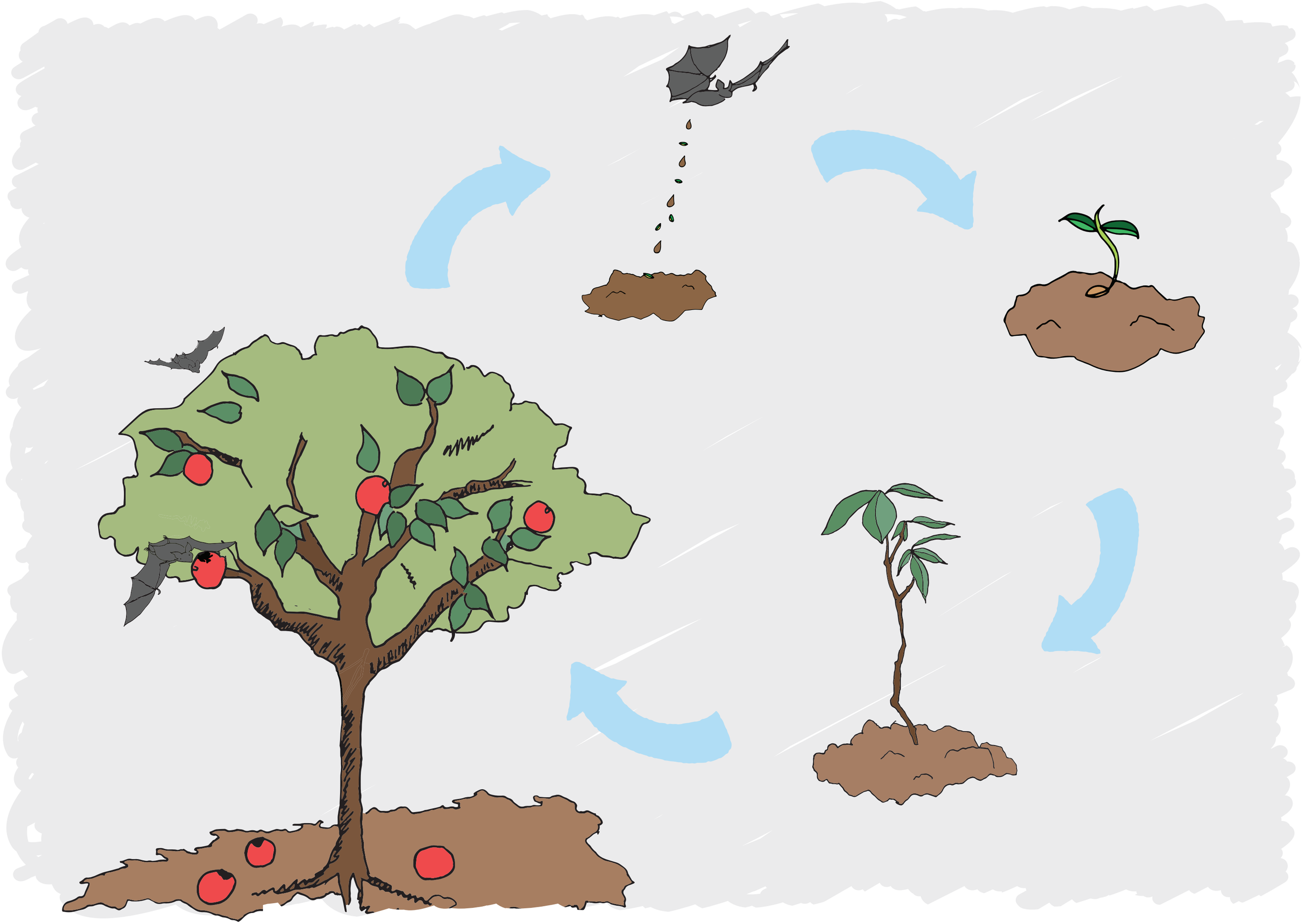

Phần 1. Dơi là một phần thiết yếu của hệ sinh thái

Loài Dơi đóng vai trò quan trọng trong việc duy trì hệ sinh thái của chúng ta. Ví dụ, dơi phát tán hạt giống các loại cây lấy gỗ và cây ăn quả.

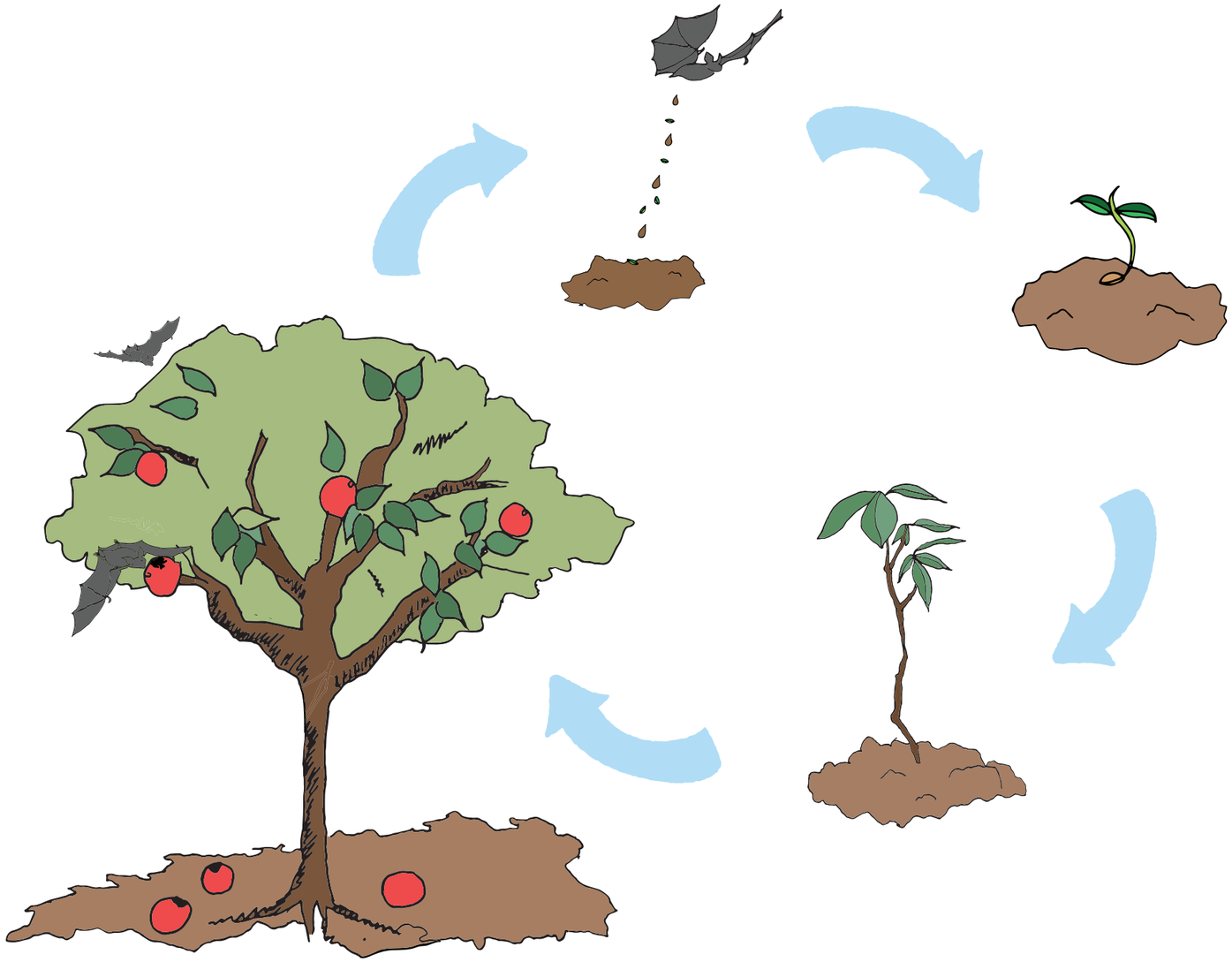

Phiên bản tháng 5 - 2019 cho Châu Á

Phần 1. Dơi là một phần thiết yếu của hệ sinh thái

Dơi còn giúp thụ phấn hoa cho cây. Hơn 300 loài cây ăn quả phụ thuộc vào dơi, nhờ dơi thụ phấn, ví dụ: xoài, chuối, ổi và sầu riêng…

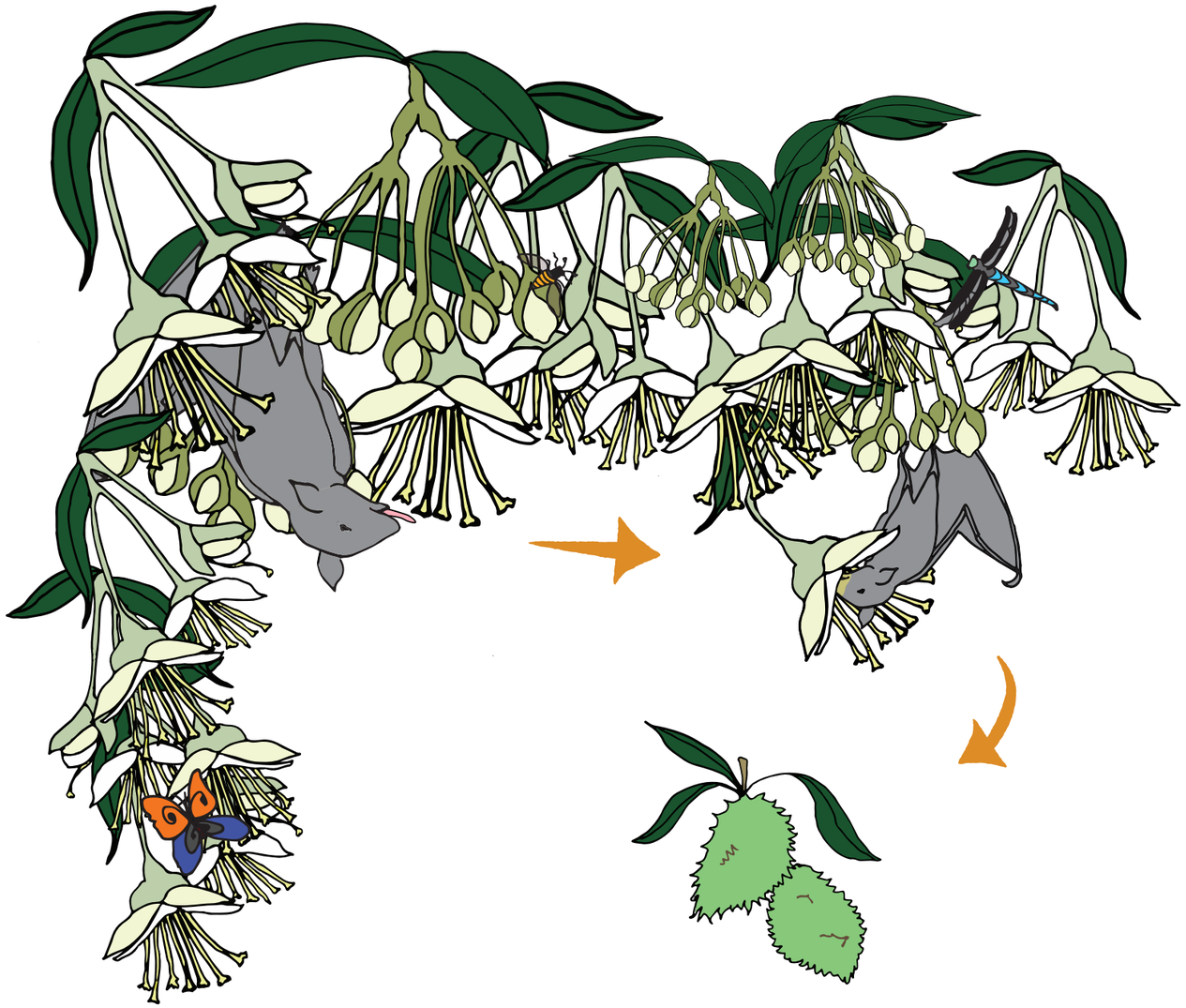

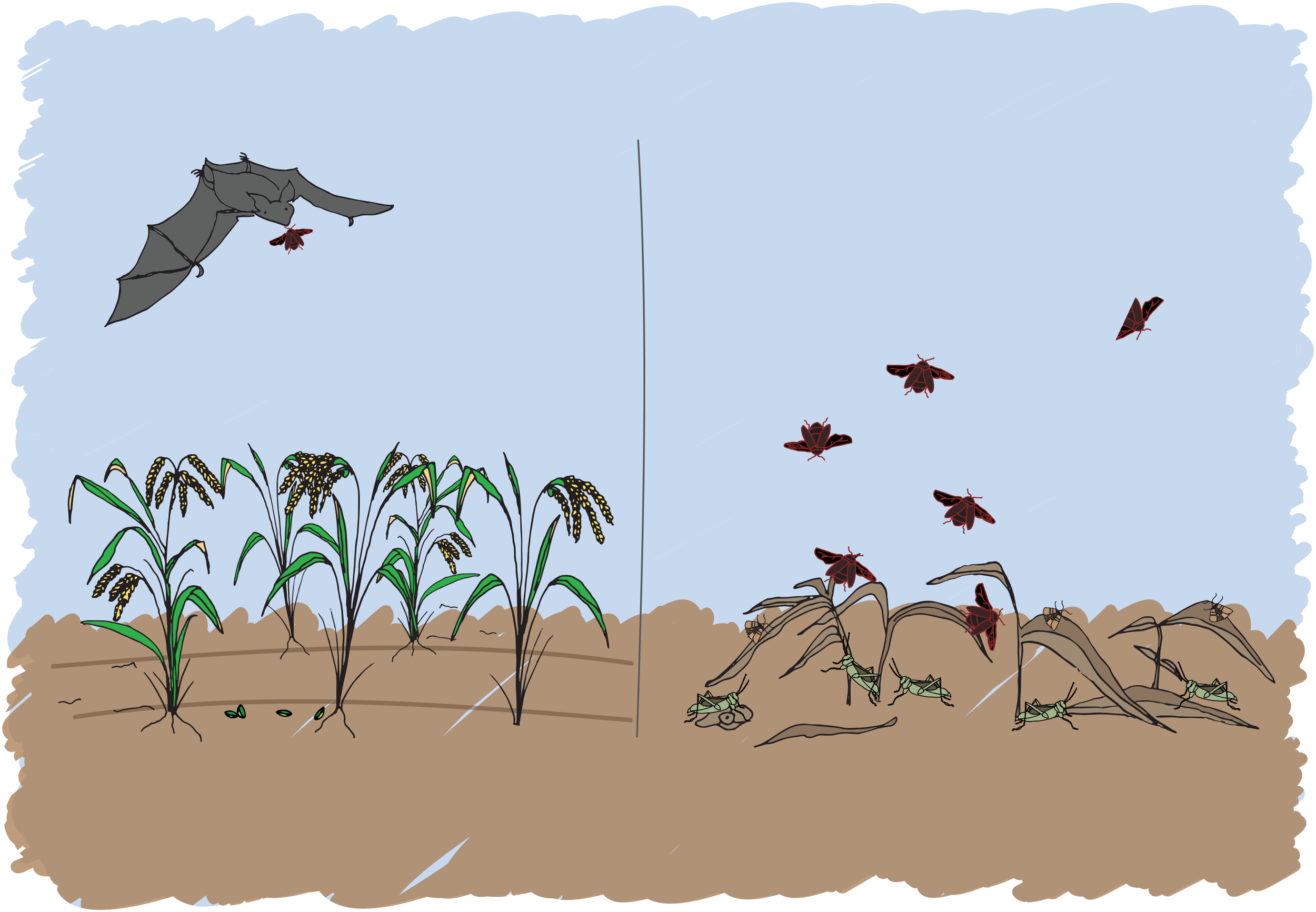

Phần 1. Dơi là một phần thiết yếu của hệ sinh thái

Dơi còn ăn những loài côn trùng gây hại mùa màng như bướm đêm và bọ cánh cứng.

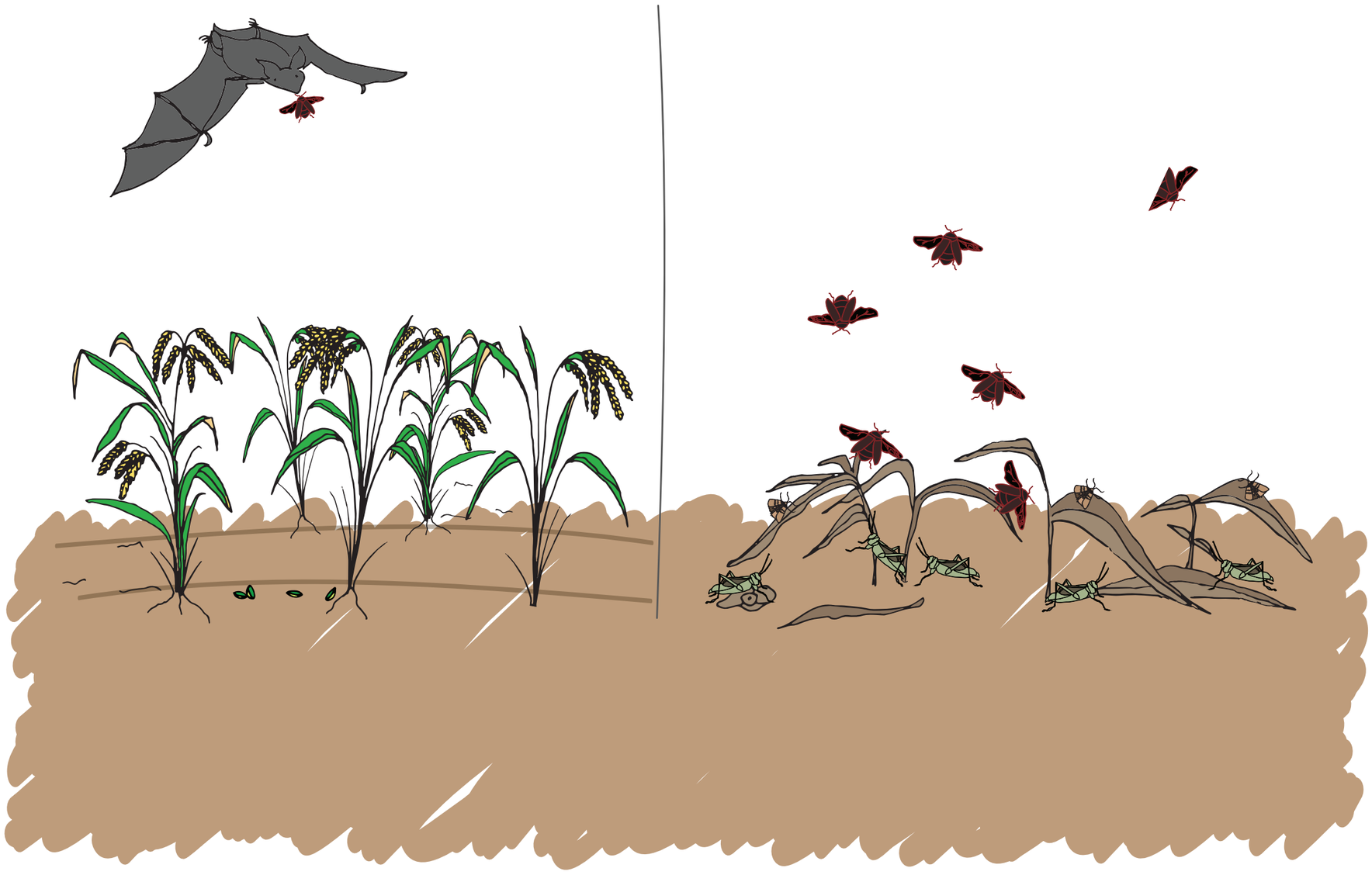

Phần 2. Cách sống an toàn với dơi: Kiến thức cơ bản

Dơi thường mang trong mình bệnh dại và nhiều bệnh khác, giết dơi hay làm xáo trộn môi trường sống tự nhiên của dơi có thể khiến cho bệnh dại lây lan. Bởi vậy, không nên cầm, giết, săn bắt, bán, nấu hay ăn thịt dơi.

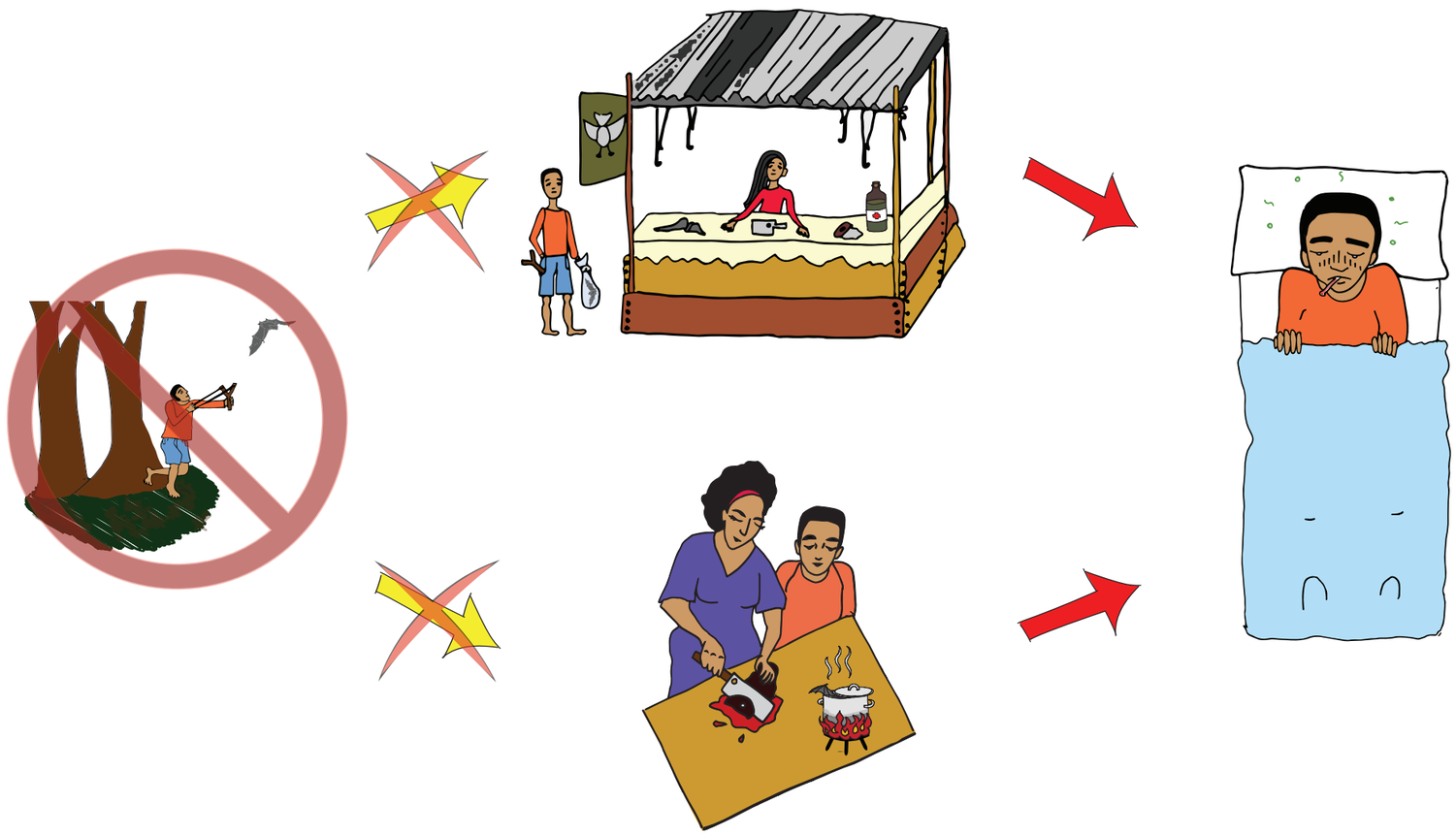

Phần 2. Cách sống an toàn với dơi: Kiến thức cơ bản

Để an toàn, tránh tiếp xúc với dơi dù đang sống hay đã chết. Đặc biệt, tránh tiếp xúc với nhớt dãi, máu, nước tiểu hay phân dơi.

Tránh để dơi sống hoặc làm tổ trong nhà.

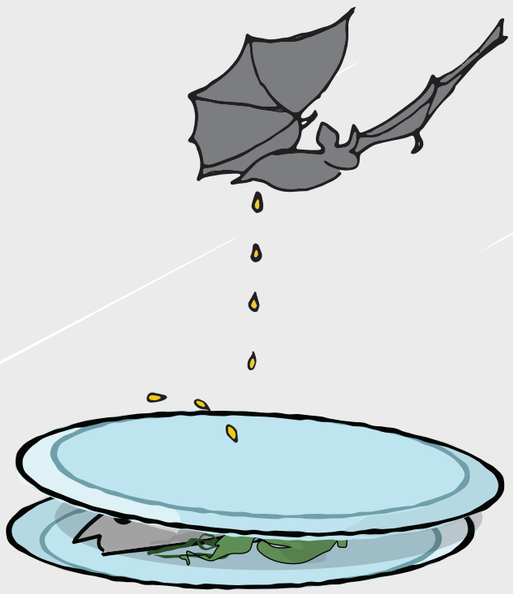

Phần 2. Cách sống an toàn với dơi: Kiến thức cơ bản

Tránh ăn thực phẩm hoặc uống nước đã dính nước tiểu hoặc phân dơi.

Ví dụ, phòng tránh bằng cách đậy đồ ăn và nước uống. Ngoài ra cần thường xuyên cọ rửa các nắp đậy bằng xà phòng và nước sạch.

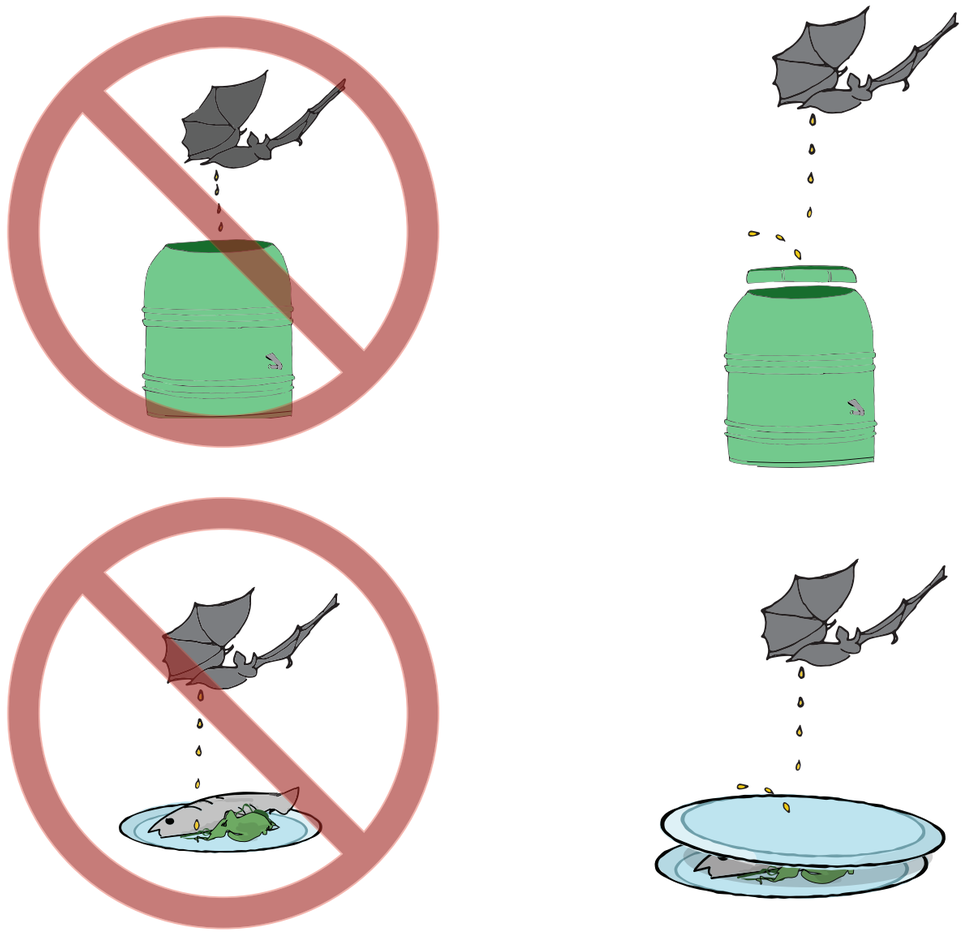

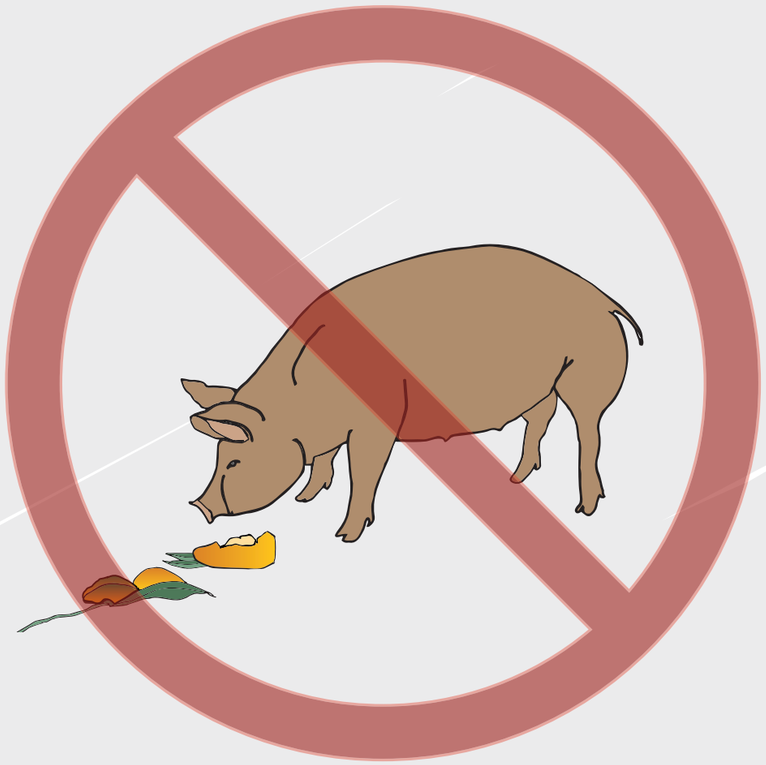

Phần 2. Cách sống an toàn với dơi: Kiến thức cơ bản

Để tránh mắc bệnh, không ăn quả đã bị động vật hoang dã hoặc vật nuôi cắn dở, không nên ăn hoặc uống những đồ mà bà con cho rằng dơi đã chạm vào.

Với những đồ ăn đã bị dơi cắn dở, không nên cắt bỏ phần đã bị cắn và tiếp tục ăn, cũng không nên dùng những đồ ăn này cho vật nuôi ăn. Toàn bộ số đồ ăn đó có thể đã bị thiu và gây bệnh.

Tương tự, khi thu hoạch nhựa cây chà là tươi, bà con không được uống nhựa cây chà là tươi đã bị dơi chạm vào. Nếu không có biện pháp an toàn để tránh nhựa cây tiếp xúc với dơi và dính nhớt dãi của chúng, nên tránh uống nhựa cây này.

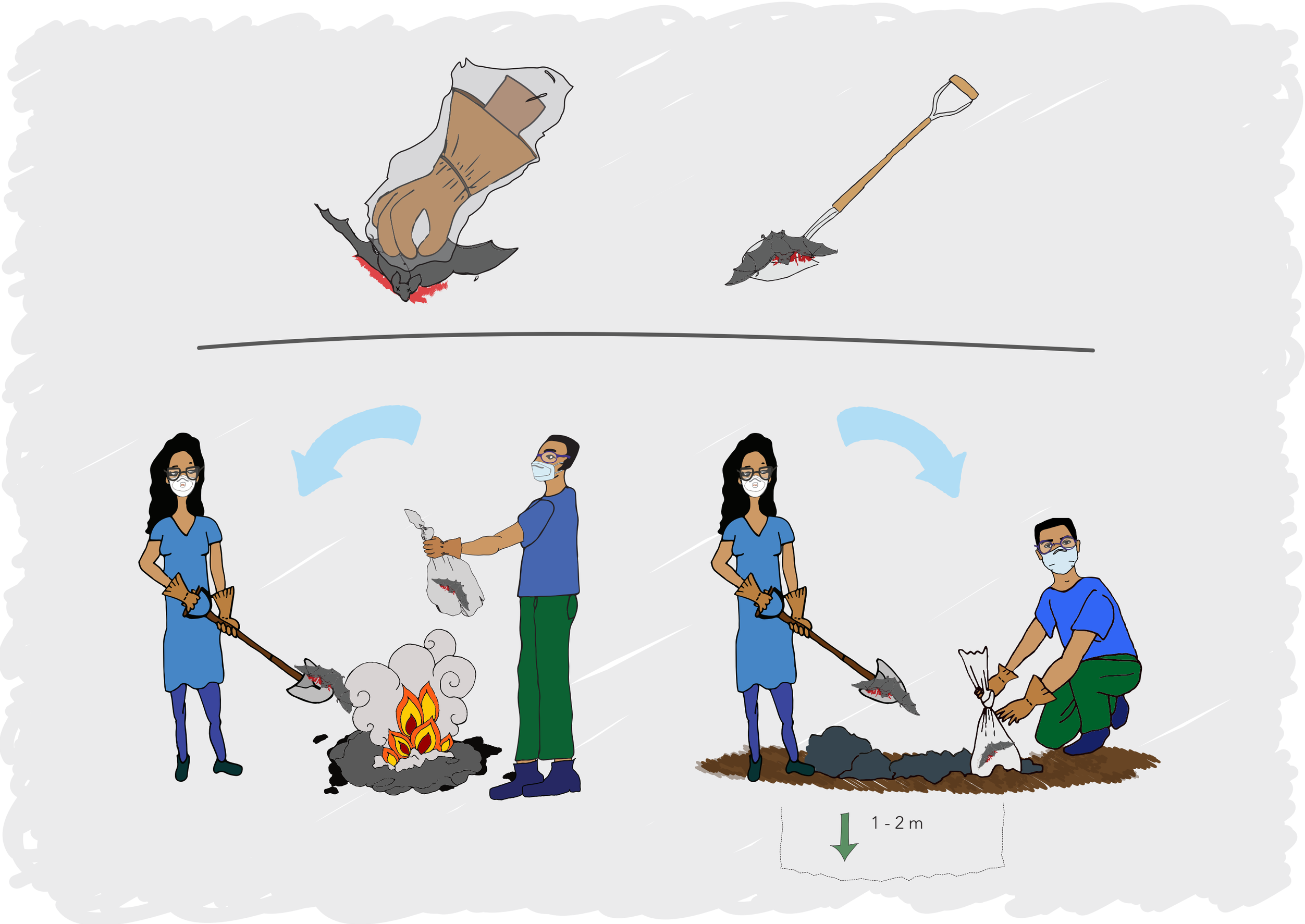
1 - 2 m

Phần 3. Cách xử lý xác dơi

Cần tránh tiếp xúc trực tiếp với dơi. Nếu không có chuyên gia xử lý thì sau đây là một số bước xử lý xác dơi cần biết. Đầu tiên, che miệng và mũi bằng khẩu trang. Tốt nhất nên sử dụng khẩu trang có khả năng che kín quanh mũi và miệng. Nếu không có khẩu trang phù hợp, hãy sử dụng khăn để quấn quanh mặt thật kín. Bà con cũng phải đeo kính bảo vệ mắt và găng tay dày bảo vệ tay. Trong trường hợp không có găng tay, bà con có thể dùng túi ni-lông. Nếu đã có găng tay, bà con vẫn cần dùng túi ni-lông để bỏ xác dơi vào túi, tránh máu dơi dính vào găng tay. Xác dơi vẫn có thể gây ra thương tích vì móng dơi rất sắc và có thể cào xước da.

Khi nhặt xác dơi, bà con lồng túi ni-lông bên ngoài tay sau khi đã đeo găng, nhấc xác dơi lên, vuốt miệng túi xuống để lộn túi mặt trong ra mặt ngoài áp vào xác dơi. Sau đó, thả túi đó vào 1 túi ni-lông khác và buộc miệng túi thật chặt.

Sau khi đã bỏ xác dơi vào trong túi ni-lông rồi, hãy mang đi đốt hoặc chôn sâu từ 1 đến 2 mét và dùng xẻng đổ đất dày ít nhất 60cm. Cuối cùng, đừng quên rửa xẻng bằng xà phòng sau khi xong việc.

Phần 3. Cách xử lý xác dơi

Sau khi xử lý xác dơi, rửa tay bằng xà phòng và nước. Nếu có thể, dùng chất khử trùng để diệt vi-rút, ví dụ như các loại gel hoặc khăn lau khử trùng.

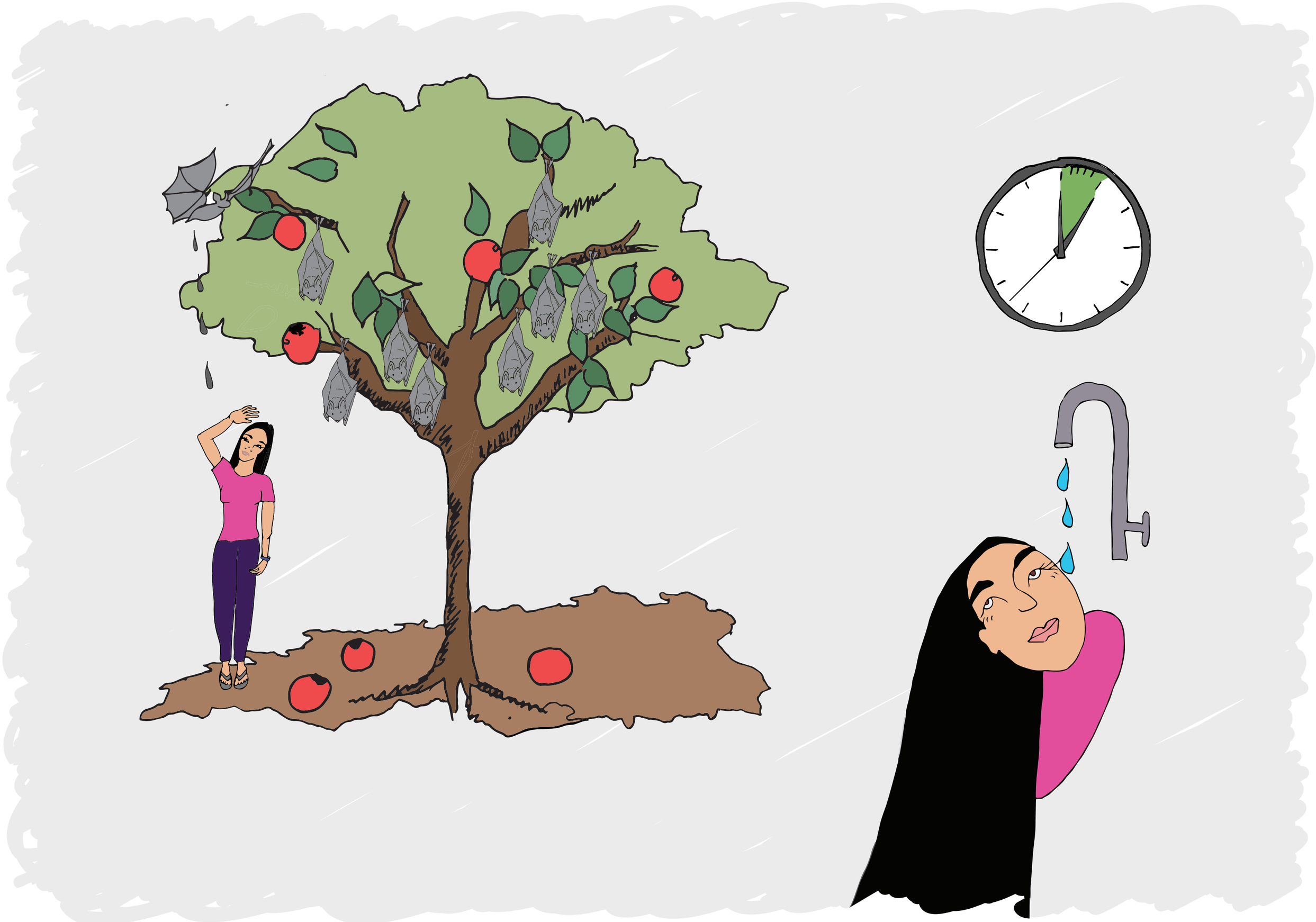

Phần 4. Nếu phải tiếp xúc với dơi

Cách tốt nhất để sống an toàn với dơi là tránh hoàn toàn mọi tiếp xúc trực tiếp với chúng. Tuy nhiên, khi buộc phải tiếp xúc với dơi, hãy tự bảo vệ bản thân để tránh dính dịch cơ thể của chúng (nhớt dãi, máu, nước tiểu hoặc phân). Ngay cả đối với những con dơi khỏe manh, chúng vẫn có thể mang mầm bệnh.

Nếu như nước bọt, máu, nước tiểu hay phân dơi dây vào mắt, mũi, miệng của bà con, hãy xả nước liên tục để rửa kỹ vùng đó trong vòng 5 phút, hoặc đếm chậm từ 1 đến 300 để tính thời gian. Cố gắng rửa thật sạch da và bề mặt dính nhớt dãi của dơi bằng nước và xà phòng. Nếu có thể, hãy đến gặp bác sĩ.

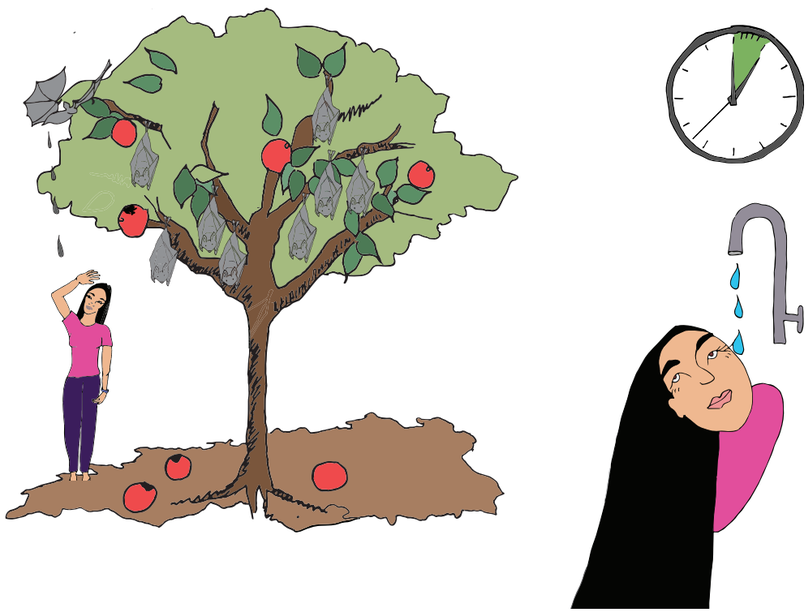

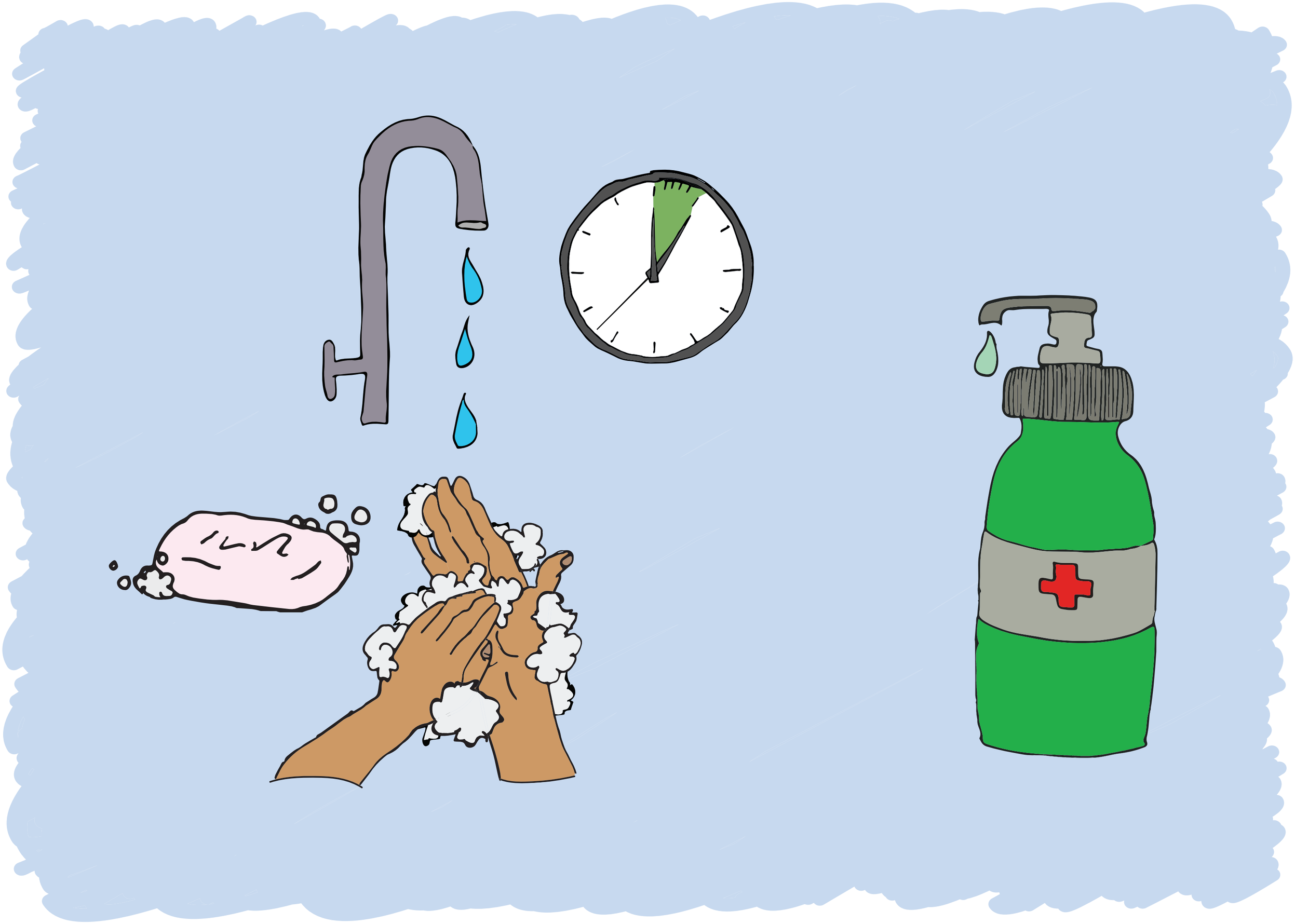

Phần 4. Nếu phải tiếp xúc với dơi

Sơ cứu ngay khi bị dơi cắn hoặc cào:

- Nếu bị dơi cắn hoặc cào, hãy rửa vết thương thật kỹ bằng xà phòng và nước ít nhất 5 phút, hoặc đếm chậm từ 1 đến 300 để tính thời gian.
- Nếu có thể, dùng chất khử trùng để diệt vi-rút, như gel hoặc khăn lau khử trùng.

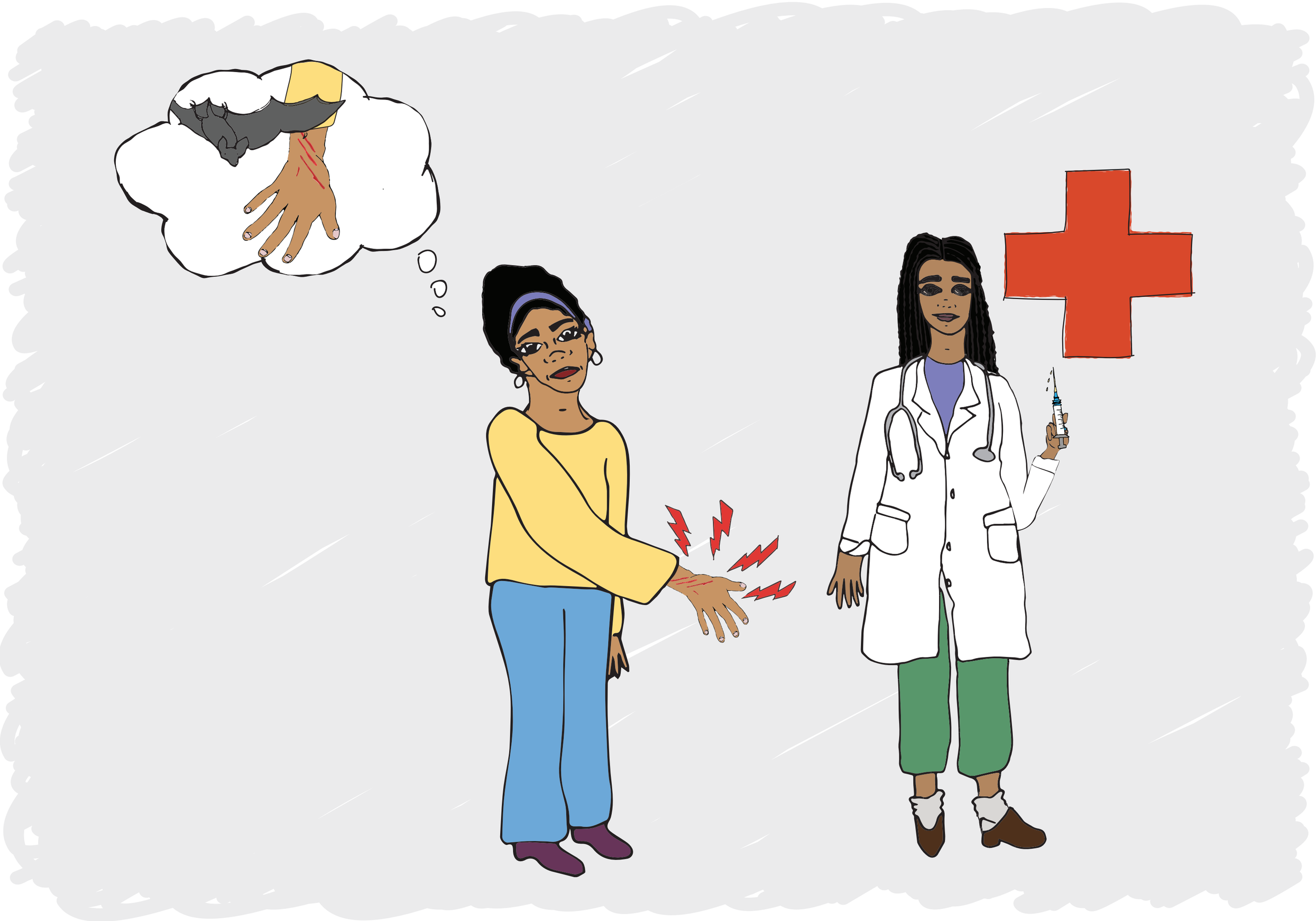

Phần 4. Nếu phải tiếp xúc với dơi

Sơ cứu ngay khi bị dơi cắn hoặc cào (tiếp)

- Khi bị dơi cắn hoặc cào, hãy đến gặp bác sĩ để được khám và tiêm phòng dại nếu cần.
- Ngay cả khi không phát hiện vết dơi cắn hoặc cào, nếu cơ thể có dấu hiệu ốm, hãy đến gặp bác sĩ và mô tả chi tiết về việc tiếp xúc với dơi để bác sĩ có thể tìm ra đúng phương pháp điều trị.

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Có nhiều loài dơi sống trong các ngôi làng và thành phố. Hầu hết dơi sống trong nhà dân là những loài dơi nhỏ, dơi ăn côn trùng. Thường thì dơi vô hại, không cắn hoặc cào nếu không tác động đến chúng. Tuy nhiên, có những trường hợp, dơi có thể bị nhiễm vi-rút như dại, và có thể lây sang người.

Vì dơi mắc bệnh vẫn hoạt động bình thường, do vậy nên tránh tiếp xúc trực tiếp với dơi và nhớt dãi của chúng. Đây là cách tốt nhất để tự bảo vệ mình và phòng tránh lây bệnh.

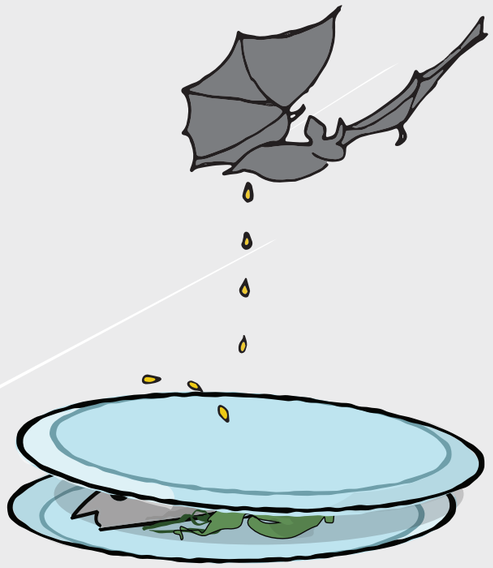

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Loại bỏ những đồ thu hút dơi

Dơi có thể bị hấp dẫn bởi những nguồn nước không đậy nắp và các chất lỏng khác. Khi dơi uống nước từ những nguồn này, chúng có thể làm bẩn nước do nhớt dãi, nước tiểu hoặc phân. Để tránh dơi đến những chỗ có chất lỏng hoặc đồ ăn trong nhà, hãy che đậy cẩn thận.

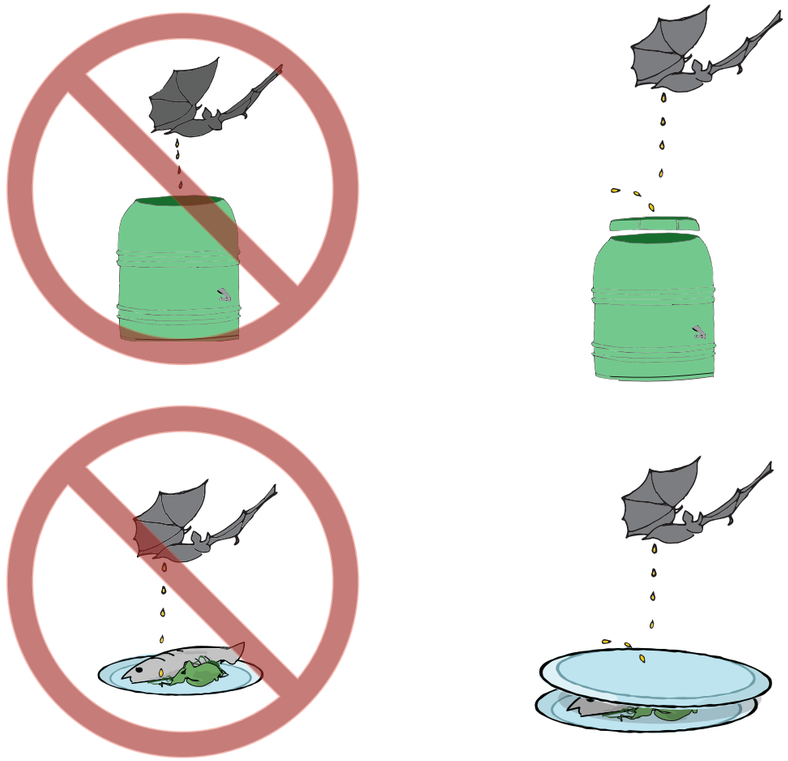

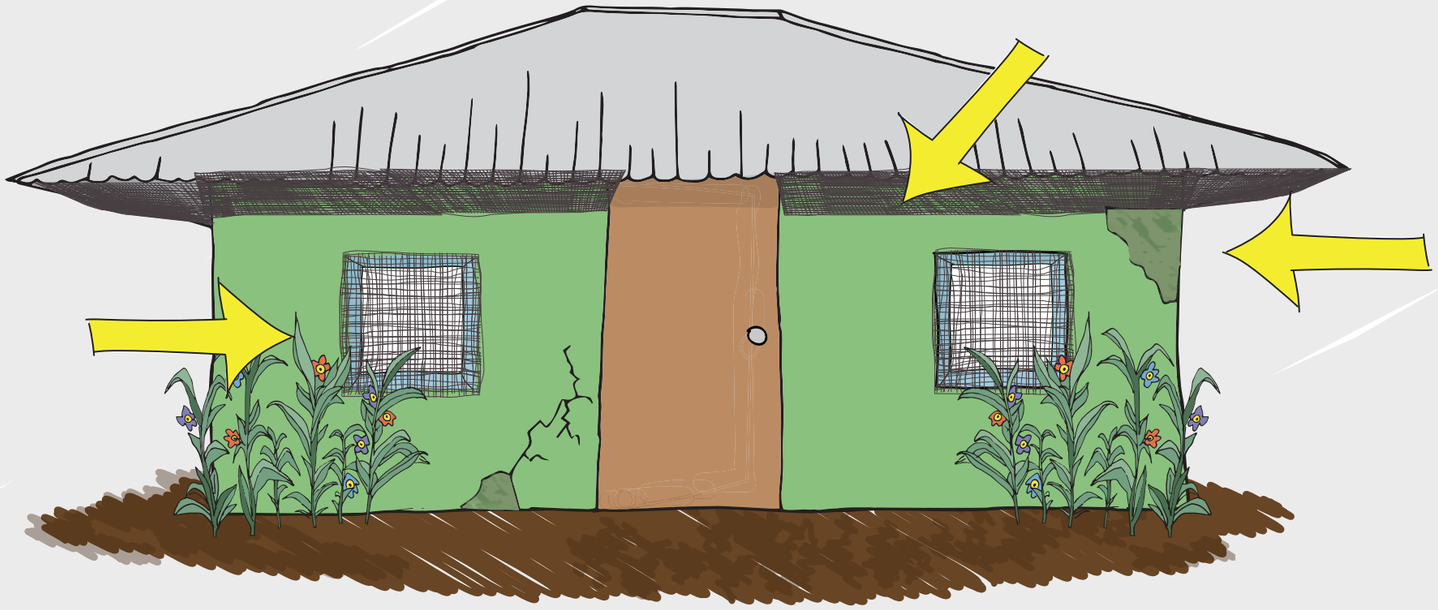

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Phòng tránh dơi bay vào trong nhà

Cách hiệu quả nhất để phòng tránh dơi bay vào nhà là đảm bảo không có lỗ hổng hoặc khoảng trống nào xung quanh cửa ra vào, cửa sổ và trần nhà, những nơi dơi có thể chui vào. Có thể sử dụng các tấm lưới để che cửa ra vào và cửa sổ. Bịt kín tất cả các lỗ hổng trong nhà bằng keo xây dựng, keo dán, bùi nhùi thép hoặc giấy báo ướt.

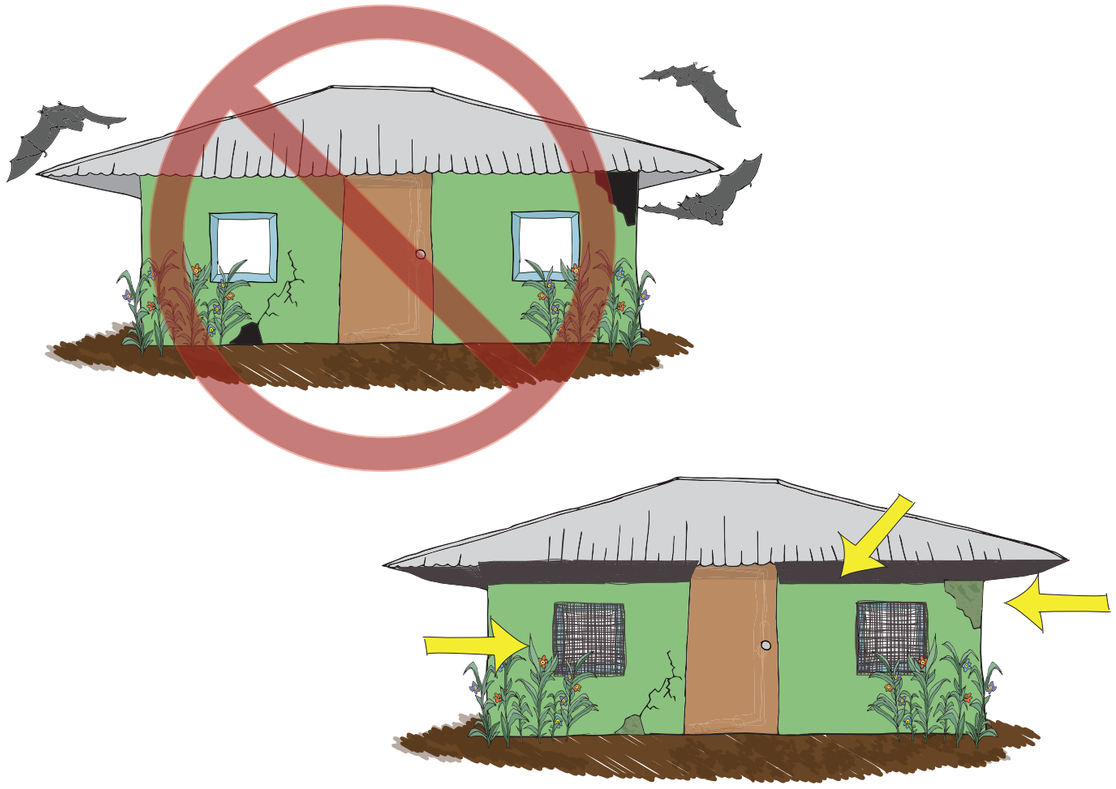

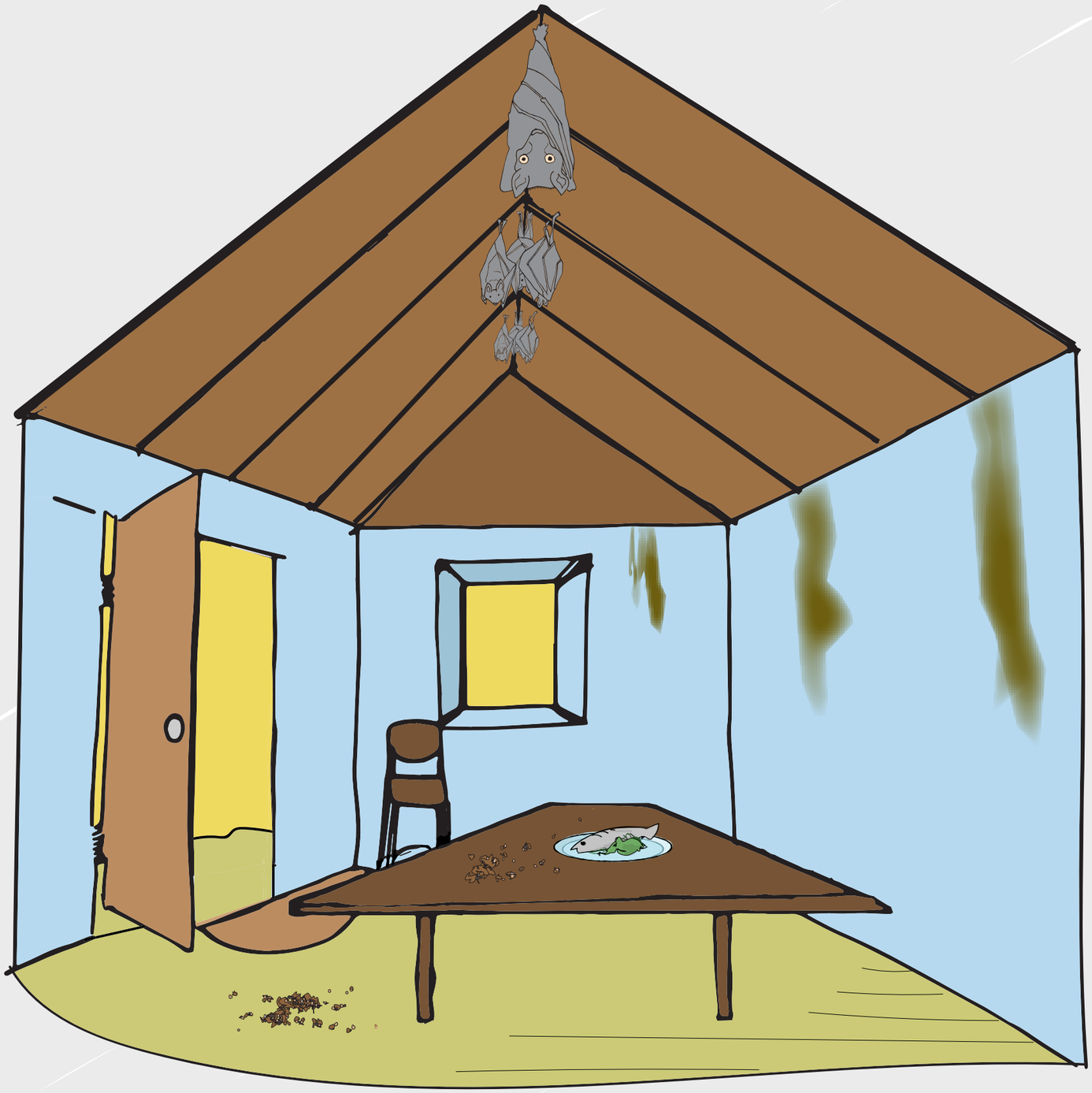

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Dơi thường treo mình ở trên trần nhà - nơi cao nhất trong phòng, xà ngang trần nhà hoặc mái hiên. Dơi trú ngụ ở trong tòa nhà thường là loài dơi bé và sẫm màu, nên khó nhìn thấy.

Dơi càng bé càng dễ ép mình vào những chỗ hẹp như khe ở giữa các tấm vách hay giữa những lớp mái tranh hoặc khung gỗ, giống như các loài gặm nhấm. Dơi thường sống theo đàn.

Dấu hiệu cho thấy trong nhà có thể có dơi là phân dơi xuất hiện trên sàn nhà. Phân dơi nhỏ, đen, to bằng hạt gạo. Có thể nhìn thấy vệt nước tiểu chảy trên trần và tường. Một dấu hiệu nữa cho biết có dơi trong nhà là mùi đặc trưng của phân và nước tiểu dơi.

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Đuổi dơi ra khỏi nhà

Nếu không có chuyên gia giúp đuổi dơi ra khỏi nhà, bà con có thể thực hiện các bước sau. Đầu tiên, trước khi lau dọn phân hoặc nước tiểu của dơi, hãy đeo khẩu trang kín khí để đảm bảo không hít phải bụi từ phân dơi có thể ảnh hưởng tới sức khỏe. Nếu không có khẩu trang, bà con có thể che mặt bằng khăn ướt hoặc khăn rằn. Nếu có thể, hãy đeo găng để bảo vệ tay và đeo kính để bảo vệ mắt trước khi quét hoặc lau dọn bụi phân dơi khỏi sàn nhà, dấp nước cho sàn bằng nước xà phòng để ngăn không cho bụi bay vào không khí.

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Thời điểm tốt nhất để đuổi dơi khỏi nhà là sau khi trời tối, lúc này dơi thường ra ngoài kiếm ăn. Dơi thường hoạt động vào lúc hoàng hôn, tuy nhiên dơi có thể đi kiếm ăn bất cứ khi nào sau khi mặt trời lặn. Có thể cần 1 hoặc 2 đêm để quan sát thói quen hoạt động của dơi, vì chúng thường không rời khỏi nơi trú ngụ cùng một lúc. Đặc biệt, không bẫy bắt dơi trong nhà vì làm thế chúng không rời đi được.

Sau khi dơi ra khỏi nhà để kiếm ăn, hãy bịt kín mọi vị trí xung quanh nhà bằng cách gá chặt tấm lưới trên cửa sổ và cửa ra vào, đảm bảo không còn lỗ hổng để dơi bay vào. Bà con có thể dùng các loại loại keo xây dựng, bùi nhùi thép, hoặc giấy báo ướt để bịt lỗ mà dơi hay chui vào. Loài dơi ăn côn trùng thân nhỏ có thể chui vào nhà qua những lỗ chỉ to bằng ngón tay út.

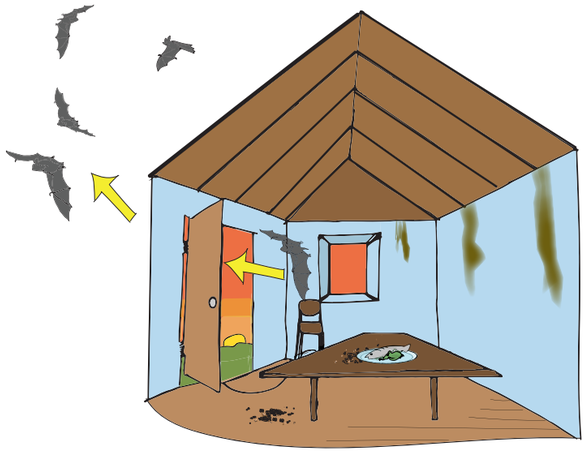

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Đuổi dơi ra khỏi nhà

Dơi hay trú ngụ ở nơi cao ráo, đặc biệt trong giai đoạn dơi mang thai. Để đuổi được toàn bộ dơi ra khỏi nhà, trong trường hợp có cả dơi con, bà con nên đợi cho đến khi dơi con biết bay. Dơi con thường có kích thước bé hơn và thường bám lấy dơi mẹ vào ban ngày.

Dơi con thường ở lại nơi khu trú khi dơi mẹ đi kiếm ăn. Nếu bị tách khỏi dơi con, dơi mẹ có thể tìm đường khác để bay vào nhà. Dơi con có thể bị chết đói khi bị tách rời khỏi mẹ.

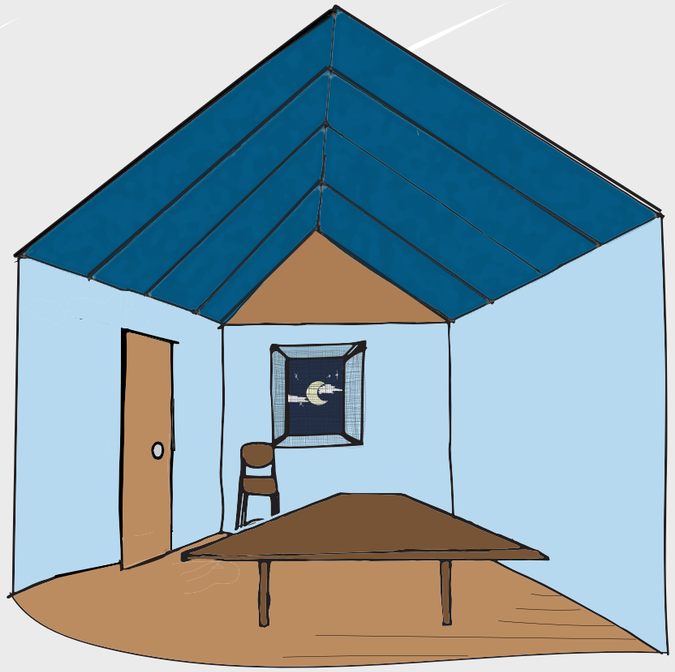

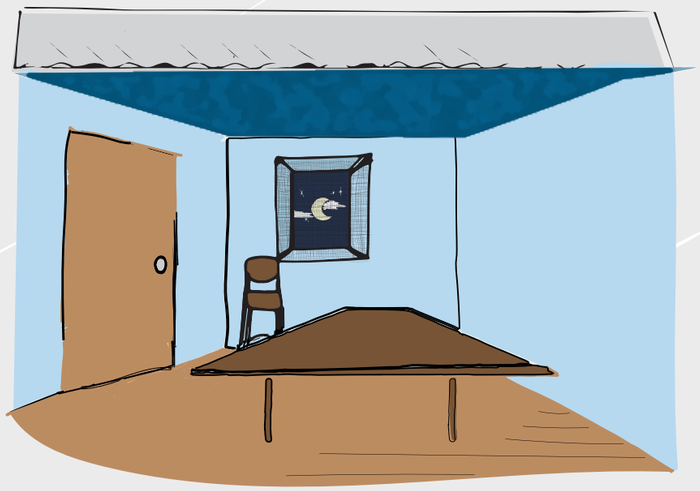

Phần 5. Kiểm soát khi có dơi ở trong nhà

Đuổi dơi ra khỏi nhà

Tiếp theo, hãy cân nhắc lắp đặt tấm nhựa hoặc tấm bạt bên dưới mái nhà, tránh không cho dơi dễ dàng tìm chỗ treo mình, đồng thời giảm tiếp xúc với nước tiểu và phân dơi. Tùy vào thiết kế của từng ngôi nhà, bà con có thể tìm các cách khác nhau để treo bạt. Ví dụ, đối với những nhà lợp mái tranh và cần thông khí, bà con có thể treo bạt thấp bên dưới nơi dơi khu trú, và phía trên không gian sinh hoạt của gia đình. Đối với những kiểu nhà khác, bà con có thể căng bạt sát ngay dưới trần.

Kiểm tra định kỳ trần nhà và các lỗ thoát, đồng thời kiểm tra tấm bạt xem có bất kỳ dấu hiệu của phân dơi nào hay không, vì dơi có thể chui qua các lỗ trên mái và khu trú ở khoảng không giữa trần nhà và tấm bạt. Nếu phát hiện có dơi, hãy thường xuyên rửa tấm bạt bằng nước, chất tẩy rửa, đồng thời đeo khẩu trang, găng tay, kính mắt khi rửa bạt. Ngoài ra, rà soát các lỗ hổng để đảm bảo dơi không chui vào trong nhà được.

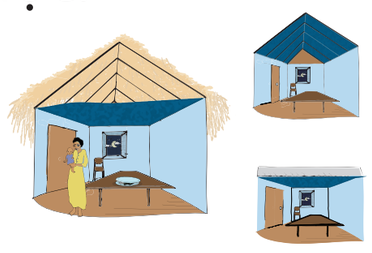

Phần 6. Kiểm soát dơi xung quanh nhà

Dơi thường sống và trú ngụ trong các lùm cây xung quanh nhà. Khi chăn thả hoặc cho vật nuôi nghỉ dưới cây có dơi, nước tiểu và phân dơi có thể rơi vào vật nuôi và thức ăn của chúng, khiến vật nuôi mắc bệnh. Nếu bà con có chăn nuôi động vật, hãy đảm bảo chăn thả ở khu vực không có dơi.

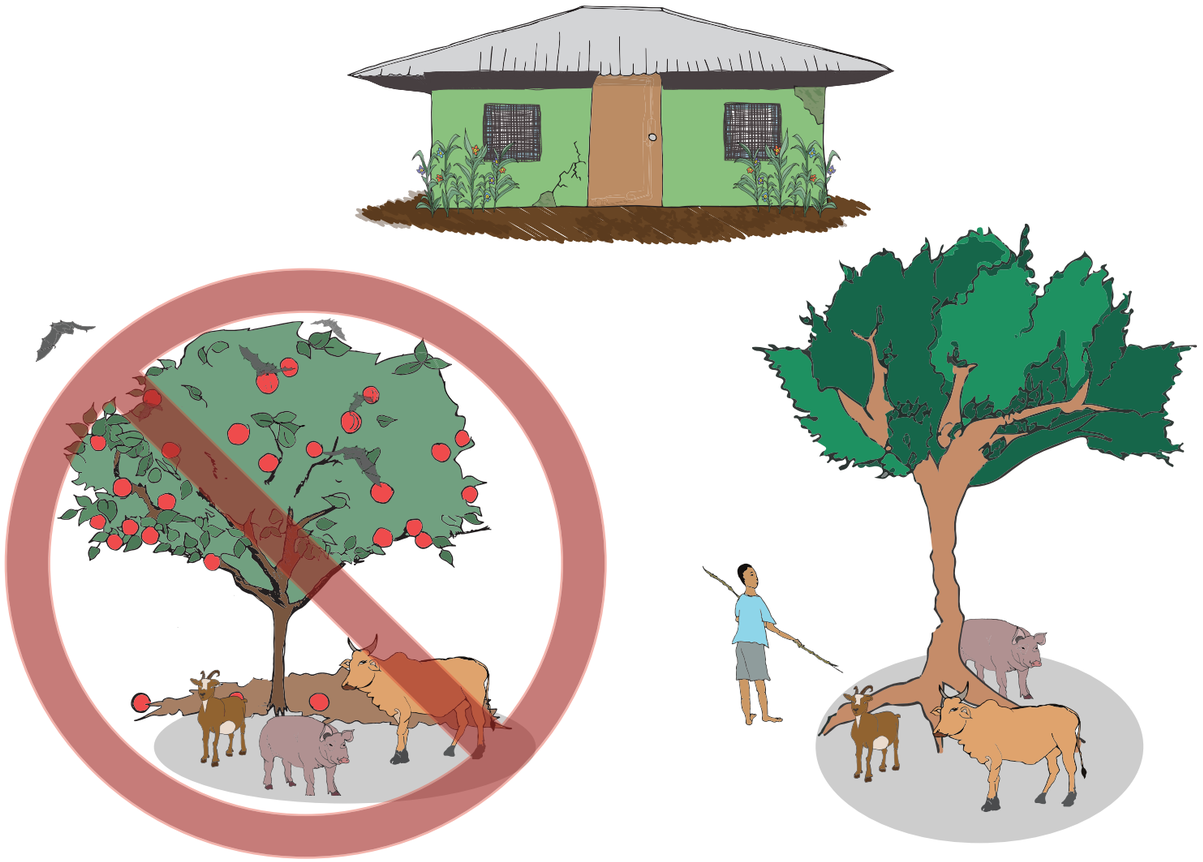

Phần 6. Kiểm soát dơi xung quanh nhà

Cần dành thời gian giải thích cho trẻ con vì sao lại không được động chạm, chơi, giết hại hay ăn thịt dơi. Đặc biệt nghiêm cấm trẻ con chạm vào dơi bệnh hoặc xác dơi dưới đất gần khu vực sinh sống. Dơi còn sống nhưng bất chợt nằm dưới đất thường là bị ốm hoặc bị thương, mang mầm bệnh. Tránh tiếp xúc trực tiếp với xác dơi. Thay vào đó, làm theo hướng dẫn ở phần trên về cách xử lý xác dơi.

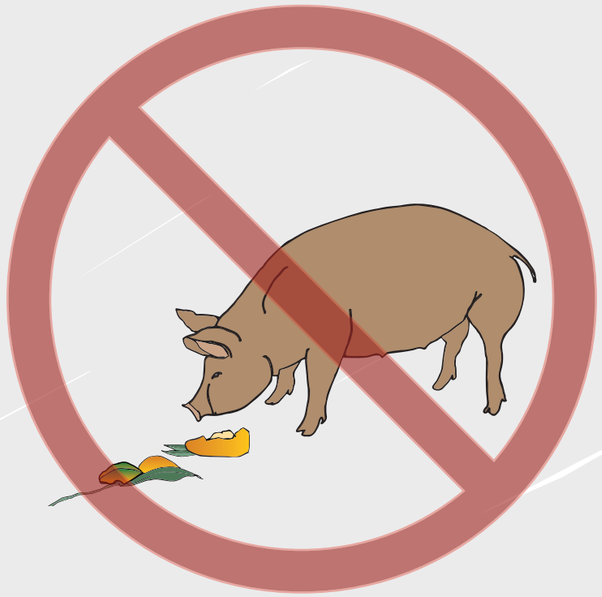

Phần 6. Kiểm soát dơi xung quanh nhà

Một số loài dơi ăn hoa quả, ví dụ như xoài hay ổi. Tránh ăn những quả rụng do dơi vầy, vì những quả này có thể bị dính nhớt dãi dơi gây bệnh. Tránh tiếp xúc trực tiếp với dơi, và đồ ăn hay vật dụng mà chúng chạm vào để ngăn ngừa bệnh tật lây lan từ dơi sang người. Dơi thường thích ăn các loại quả chín, bà con nên thu hoạch hoa quả đúng vụ, vừa giúp giảm thiểu số lượng quả bị dơi cắn, vừa giảm số lượng dơi sống trên cây trồng.

Để giảm thiểu nguy cơ mắc bệnh, cần tránh ăn hoặc cho gia súc ăn quả rụng dưới đất, đặc biệt nếu quả đó có dấu vết bị động vật cắn. Bà con không nên ăn hoặc uống những loại thực phẩm nghi là dơi đã chạm vào. Không nên cố tiết kiệm đồ ăn đã bị dơi cắn bằng cách cắt bỏ phần bị cắn đi vì cả quả có thể đã bị hỏng.

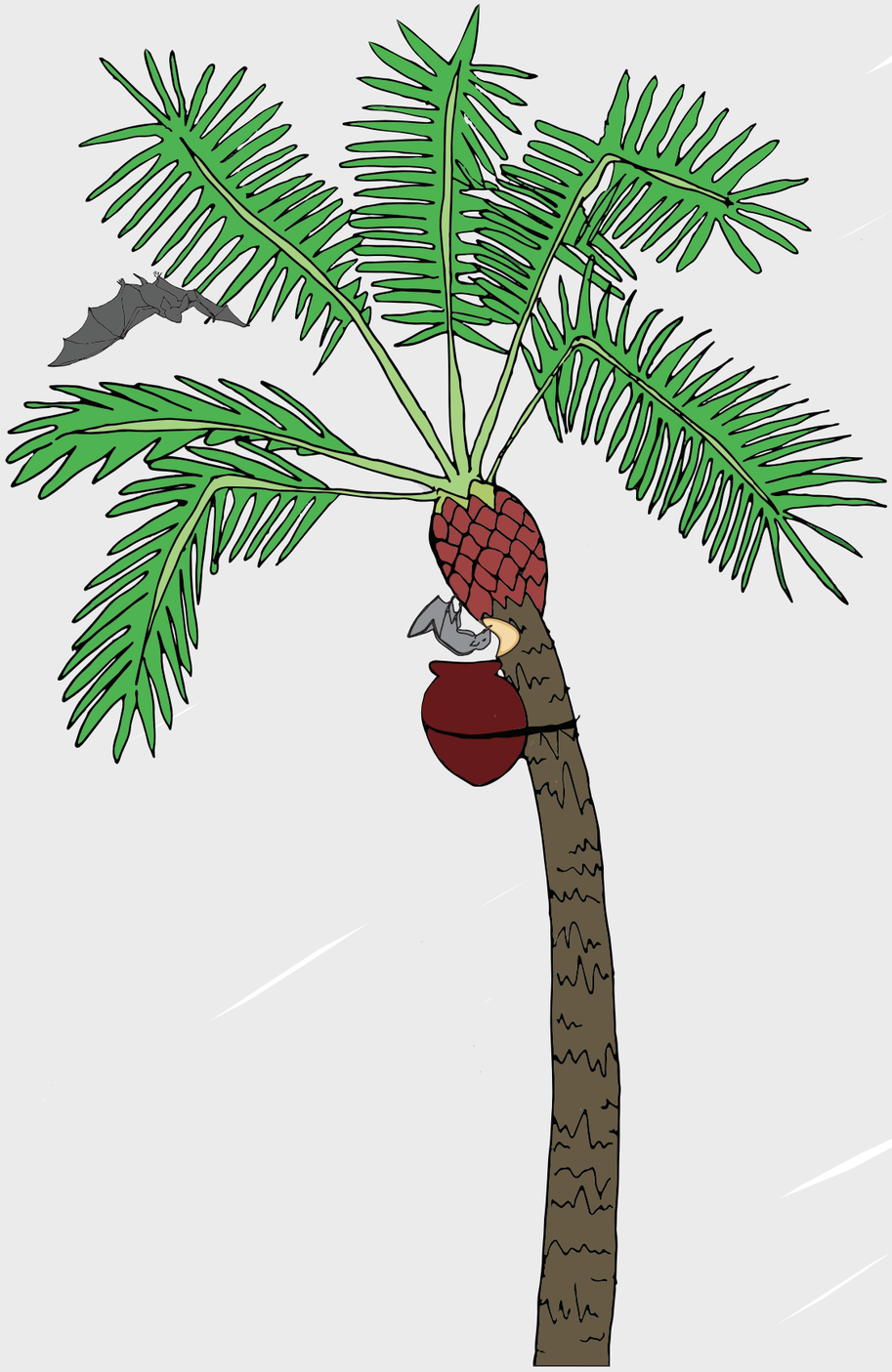

Phần 6. Kiểm soát dơi xung quanh nhà

Xin được nhắc lại, bà con không được ăn hoặc uống thực phẩm mà dơi đã chạm phải. Nếu bà con thu hoạch nhựa cây chà là, hãy đan ghép lồng nan để che đậy ở những nơi dơi hay đến, để ngăn cản dơi tiếp xúc với nhựa cây chà là đang được thu hoạch.

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Dơi khỏe mạnh thì môi trường chung mới khỏe mạnh, từ đó con người, vật nuôi, và vụ mùa mới khỏe mạnh, tốt tươi. Các hang động rất quan trọng đối với dơi và có thể là nơi khu trú cho nhiều đàn dơi lớn.

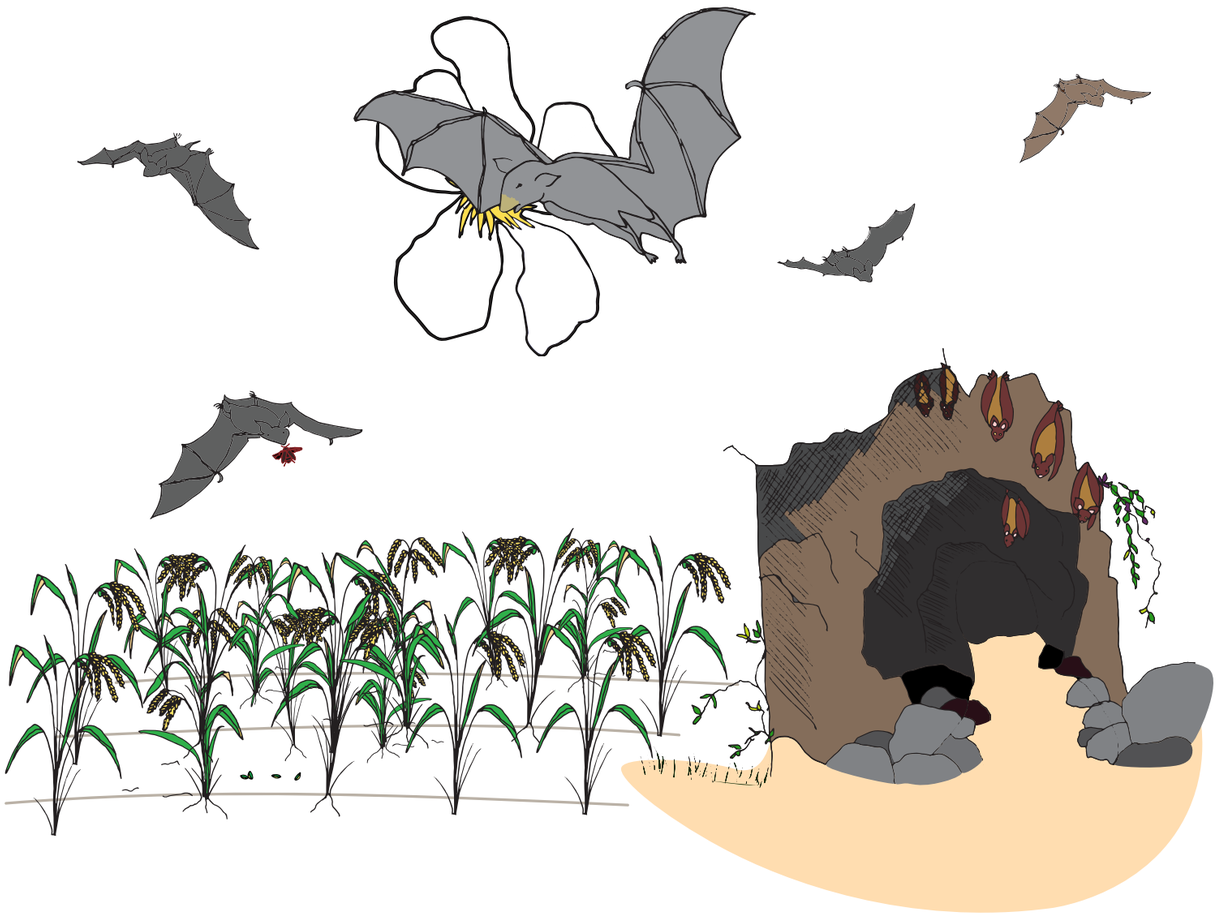

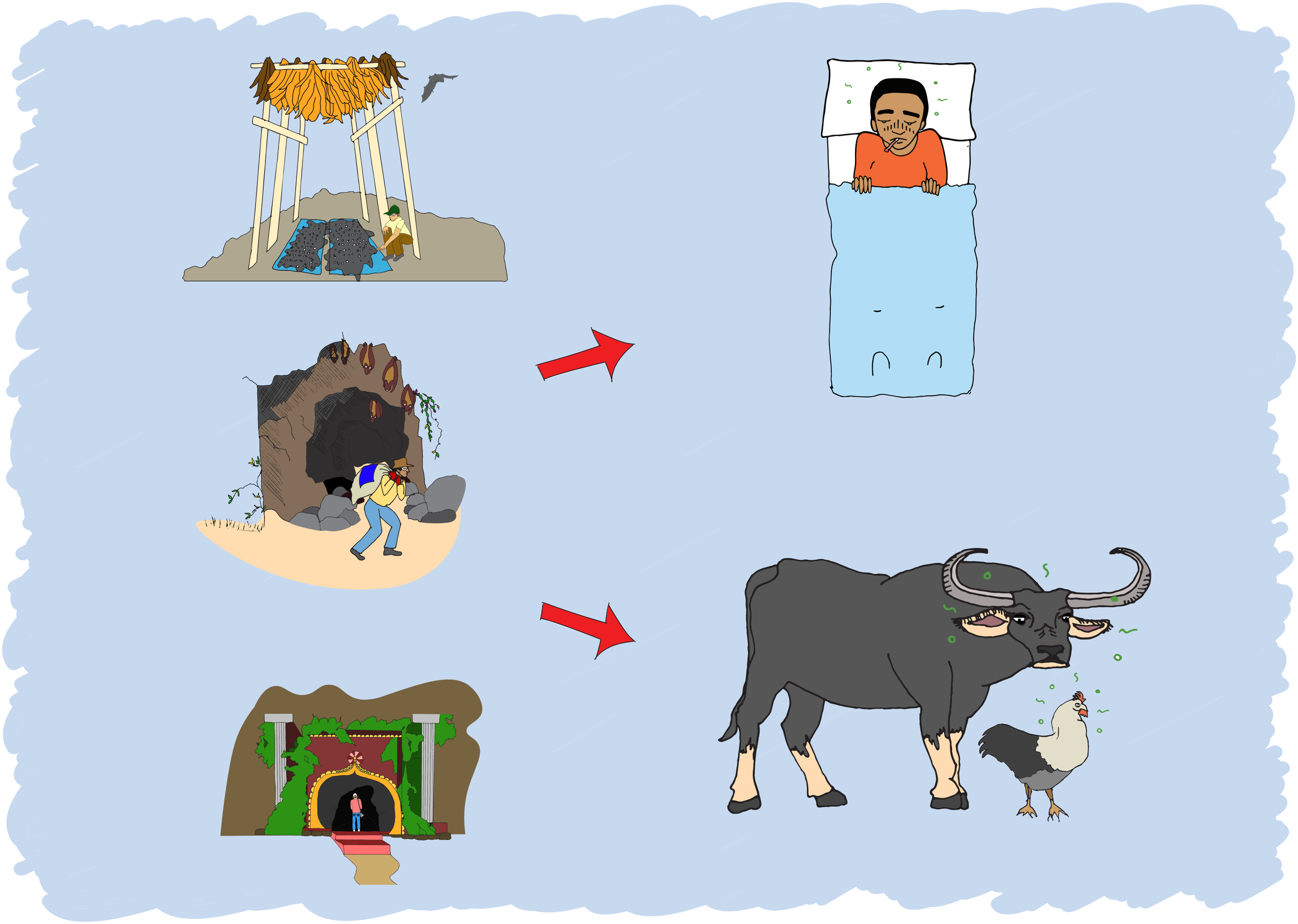

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Dơi là loài động vật có ích cho môi trường, tuy nhiên, chúng có thể mang nhiều mầm bệnh gây nguy hiểm đến sức khỏe của con người và động vật nuôi thông thường.

Bất kể công việc nào đòi hỏi con người hay động vật nuôi thông thường phải tiếp xúc với dơi hay phân dơi, đều có thể khiến con người và vật nuôi mắc bệnh. Trong khả năng cho phép, hãy tránh tiếp xúc với dơi và phân dơi.

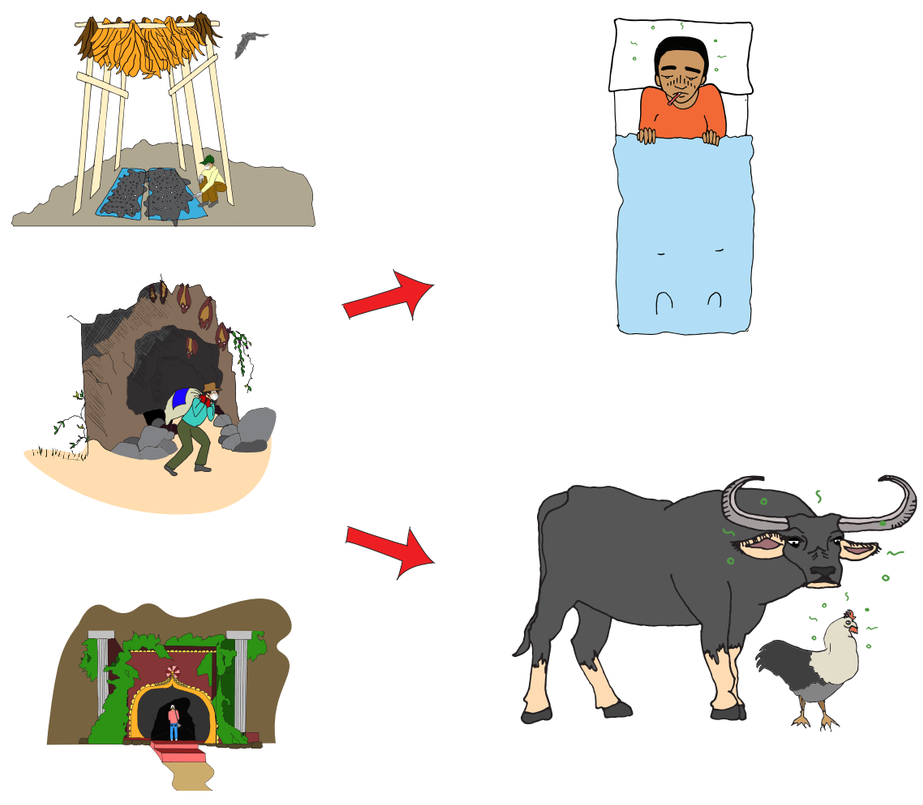

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Quần áo bảo hộ

Thực hiện các biện pháp tránh tiếp xúc trực tiếp với dơi và phân dơi, đặc biệt trong quá trình xử lý phân dơi.

Mặc đồ bảo hộ để bảo vệ mắt, mũi, miệng. Đeo khẩu trang hoặc che mặt bằng khăn ướt hoặc khăn quàng để tránh phân dơi và bụi. Đội mũ che đầu và vai. Đeo găng che bàn tay, đeo kính bảo vệ mắt, đi giày bảo vệ chân, mặc áo dài tay che cánh tay, quần dài che cẳng chân.

Chỉ nên mặc đồ bảo hộ khi làm việc gần dơi hoặc phân dơi, không nên mang đồ bảo hộ vào trong nhà. Sau mỗi ca làm việc, lập tức thay đồ và giặt đồ bảo hộ bằng xà phòng và nước. Sau đó rửa tay và tắm bằng xà phòng.

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Khai thác, thu nhặt phân dơi trong hang

Tiếp xúc với dơi và nhặt phân dơi trong hang có thể khiến cơ thể mắc bệnh.

Bà con làm việc trong hang dơi cần tránh chạm vào dơi và dơi con, đồng thời luôn mặc đồ bảo hộ. Nếu chạm vào các gờ sắc cạnh trong hang có dính phân dơi, bà con có thể vô tình bị dính phân dơi vào người và mắc bệnh.

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Làm trang trại dơi

Thu hoạch, quét phân dơi dưới tổ dơi tại các trang trại dơi có thể làm bụi và phân khô phát tán vào không khí, ảnh hưởng tới sức khoẻ nếu hít phải. Di chuyển hoặc thay phần lợp mái lá cọ cũng tạo ra rất nhiều bụi, có thể ảnh hưởng tới sức khỏe và gây rối loạn tổ dơi.

Nên đeo khẩu trang hoặc che mặt bằng khăn ướt hoặc khăn quàng để tránh phân dơi và bụi. Đội mũ che đầu và vai. Đeo găng che bàn tay, đeo kính bảo vệ mắt, đi giày bảo vệ chân, mặc áo dài tay che cánh tay, quần dài che cẳng chân. Sau đó, tránh mặc những đồ bảo vệ này khi vào nhà, và giữ gìn chúng sạch sẽ. Chi tiết xem ở trang 27.

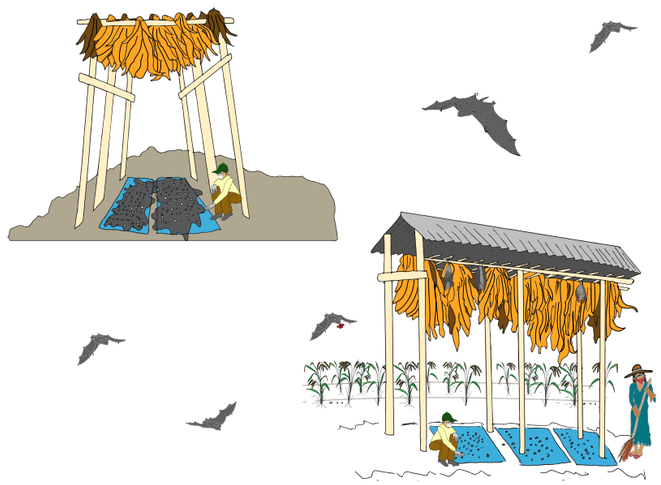

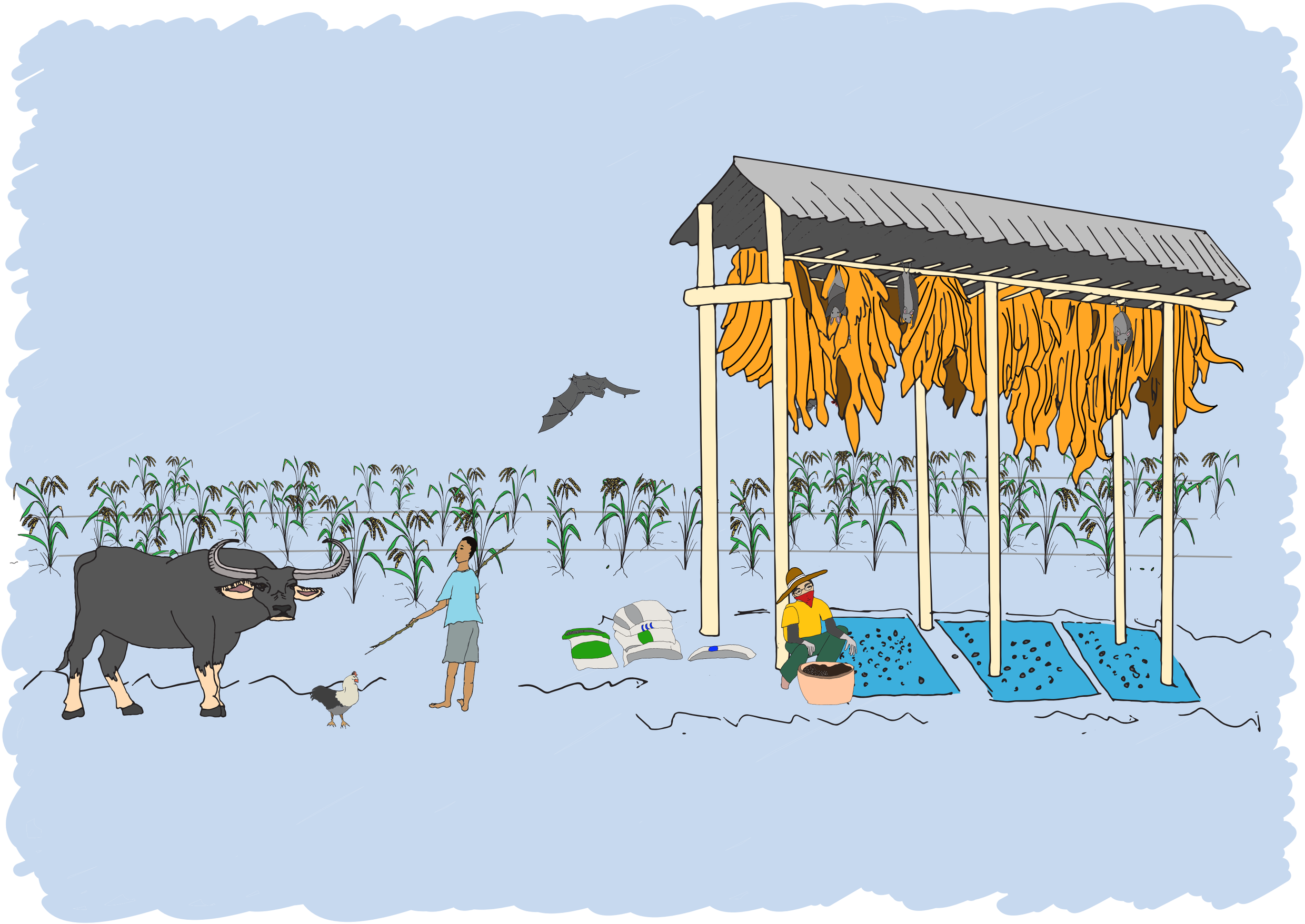

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Gia súc, gia cầm cũng nên tránh xa khu vực trang trại dơi.

Phân dơi cần được xử lý và cất trữ ở vị trí xa khu vực sinh sống của người, gia cầm, gia súc và các động vật khác.

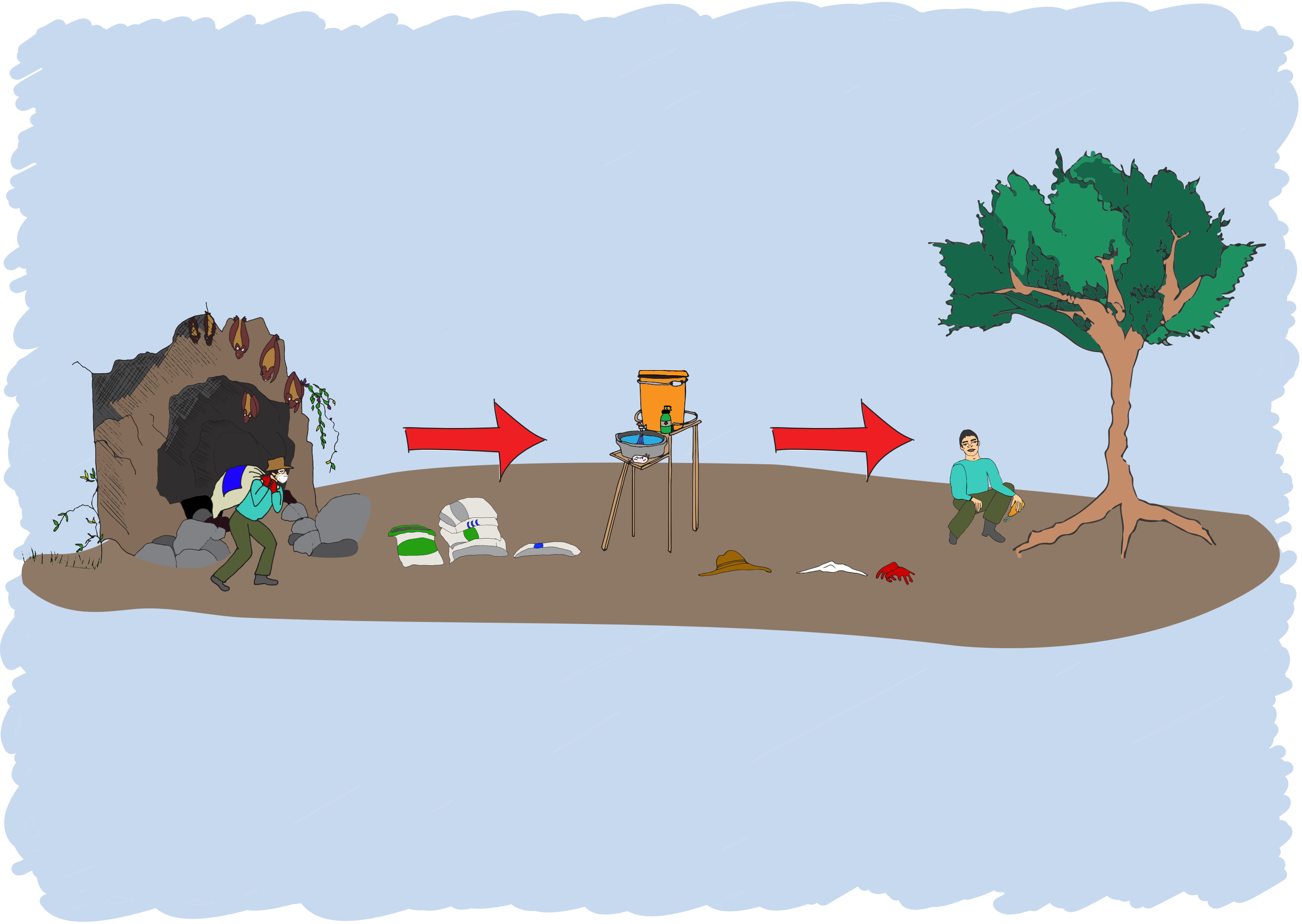

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Nếu bà con cần nghỉ ngơi, hút thuốc, ăn nhẹ khi đang thu hoạch phân dơi, hãy chọn vị trí xa khu vực có phân dơi.

Hãy bỏ khẩu trang, găng tay, rửa tay thật kỹ bằng xà phòng trước khi hút thuốc, ăn, uống…

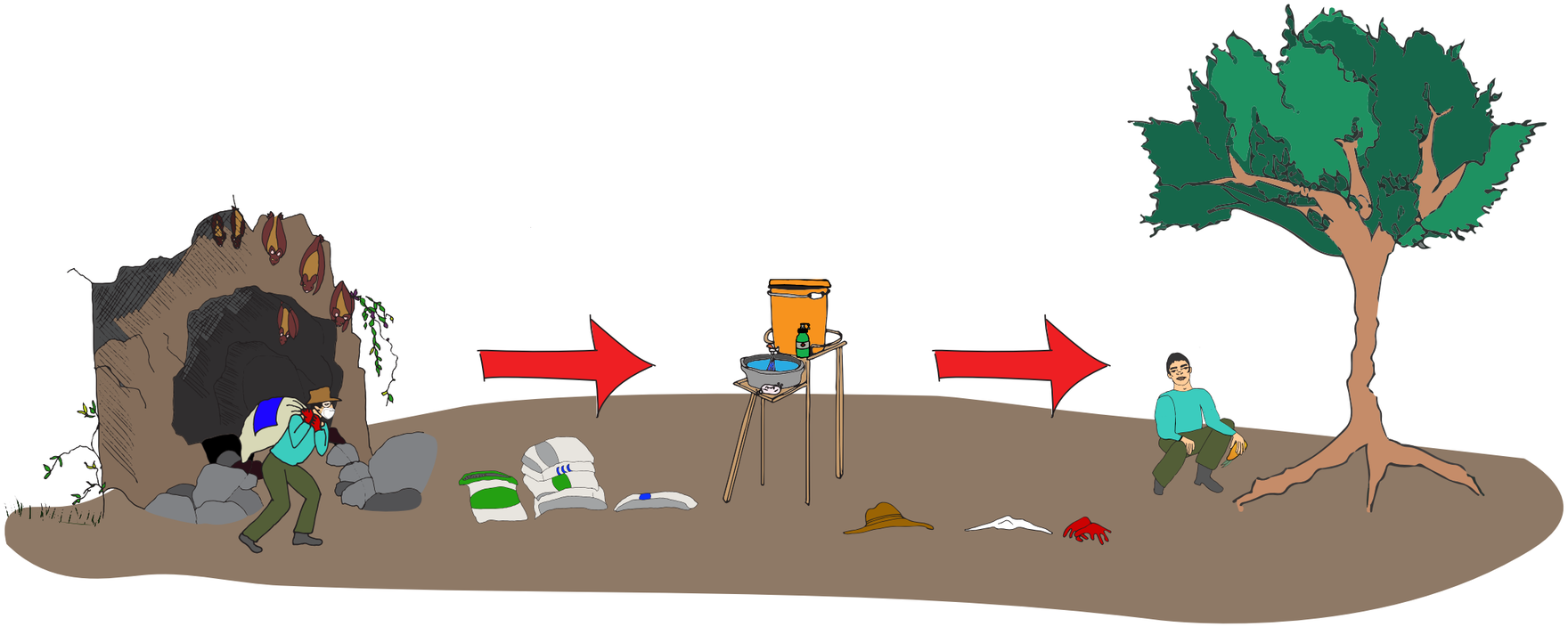

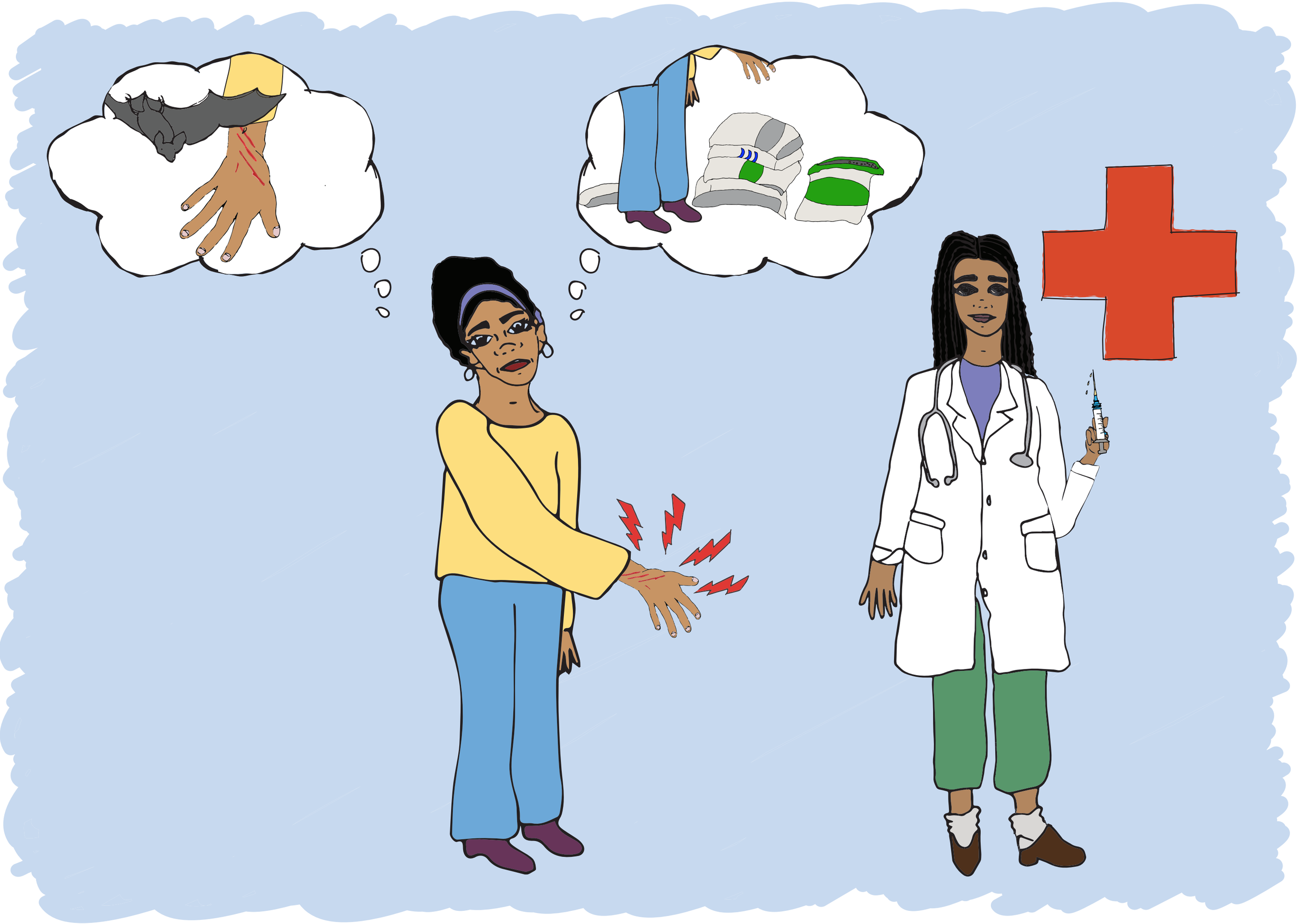

Phần 7. Nếu công việc bắt buộc phải tiếp xúc với phân dơi

Trường hợp bị vết xước khi ở trong hang hoặc khi dọn phân dơi, hãy rửa vết thương bằng nước và xà phòng trong 5 phút và đi gặp bác sĩ. Một mẹo nhỏ để tính thời gian là đếm chậm từ 1 đến 300 khi rửa tay.

Khi đi khám, thông báo với bác sĩ là bà con bị thương khi ở gần khu vực có dơi và phân dơi.

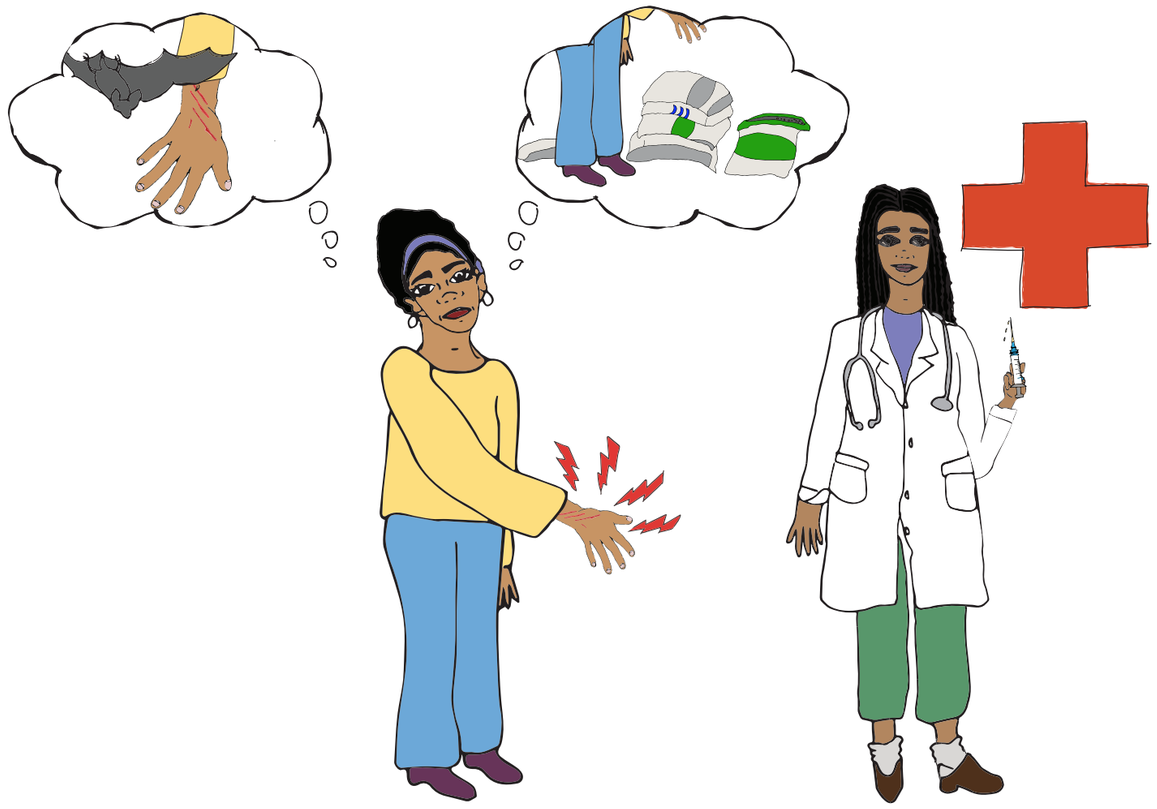

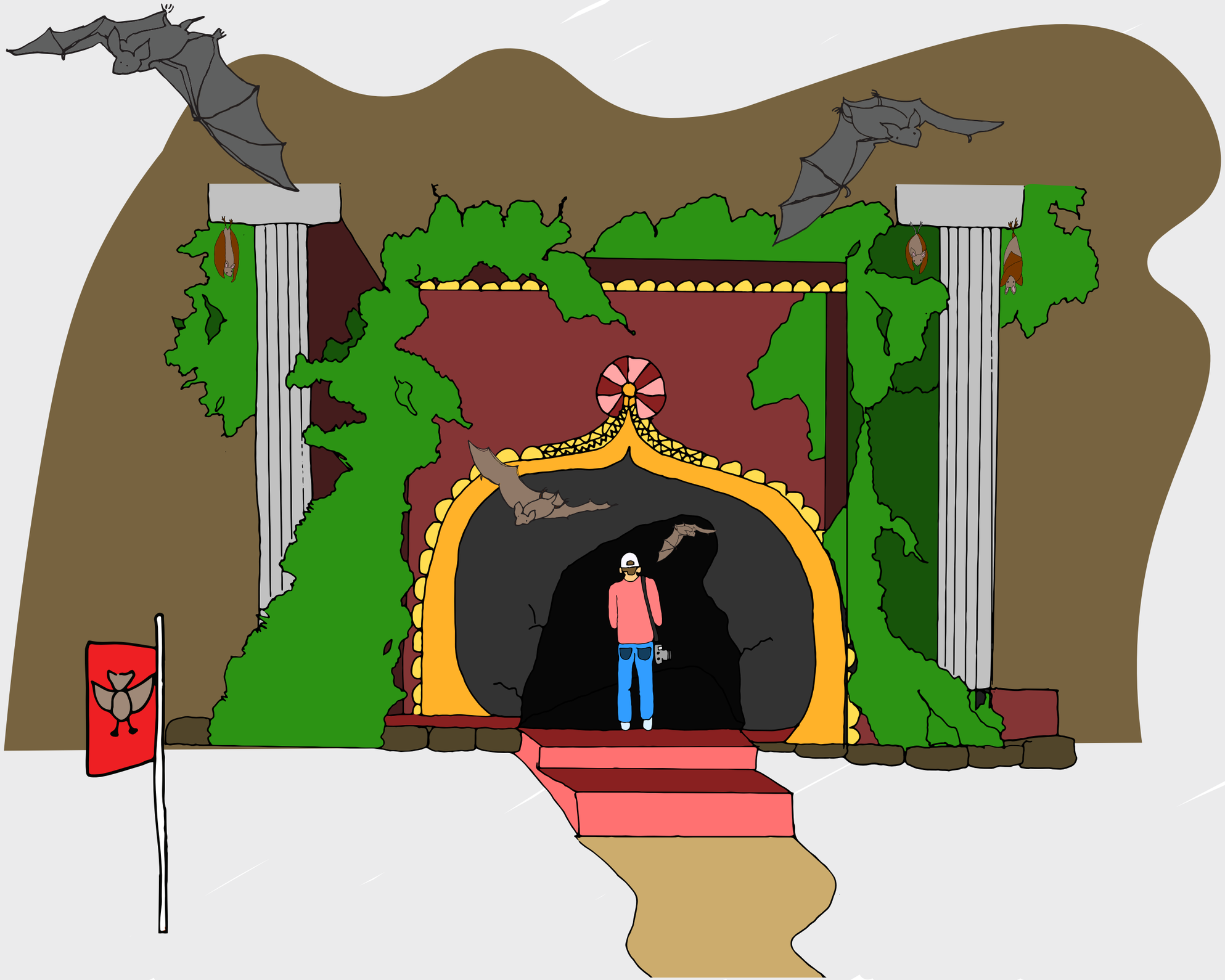

Phần 8. Những biện pháp cơ bản để tự bảo vệ bản thân trong hang dơi và những địa điểm có dơi

Những khu vực tôn giáo và hang động dành cho khách du lịch

Dơi sống trong hang và những tòa nhà bỏ hoang để ngủ, nuôi con và tránh nguy hiểm.

Con người cũng thường đến những địa điểm này để thực hiện các nghi lễ tôn giáo hoặc tham quan.

Để đảm bảo an toàn, hãy tránh những địa điểm này. Các hoạt động tiếp xúc với dơi sống và nhớt dãi của chúng tiềm ẩn những rủi ro cho sức khỏe và làm xáo động đàn dơi.

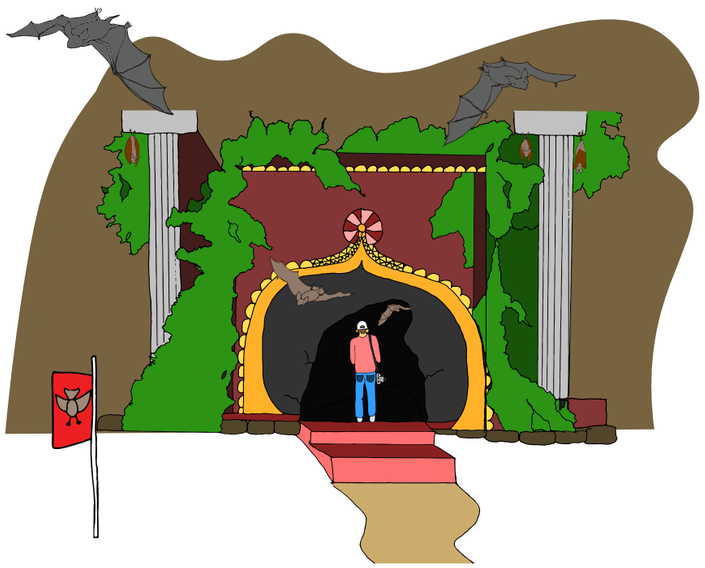

Phần 8. Những biện pháp cơ bản để tự bảo vệ bản thân trong hang dơi và những địa điểm có dơi

Chuẩn bị trước khi vào hang và các địa điểm có dơi khác

Bà con bắt buộc phải đến những địa điểm có dơi hãy thực hiện các bước sau để đảm bảo an toàn cho bản thân và cho đàn dơi.

Trước khi vào các địa điểm có dơi, hãy đeo khẩu trang hoặc che mặt bằng khăn ướt hoặc khăn rằn; che đầu bằng mũ rộng vành để tránh khỏi dãi của dơi. Đeo găng tay, kính mắt, mang giầy hoặc dép. Nếu trên người bà con có vết thường, phải che kín vết thương đó.

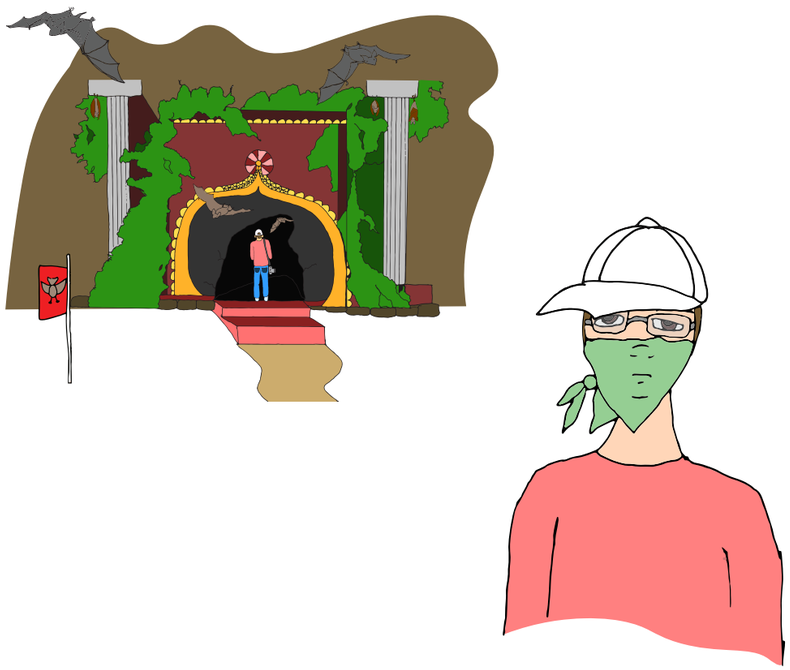

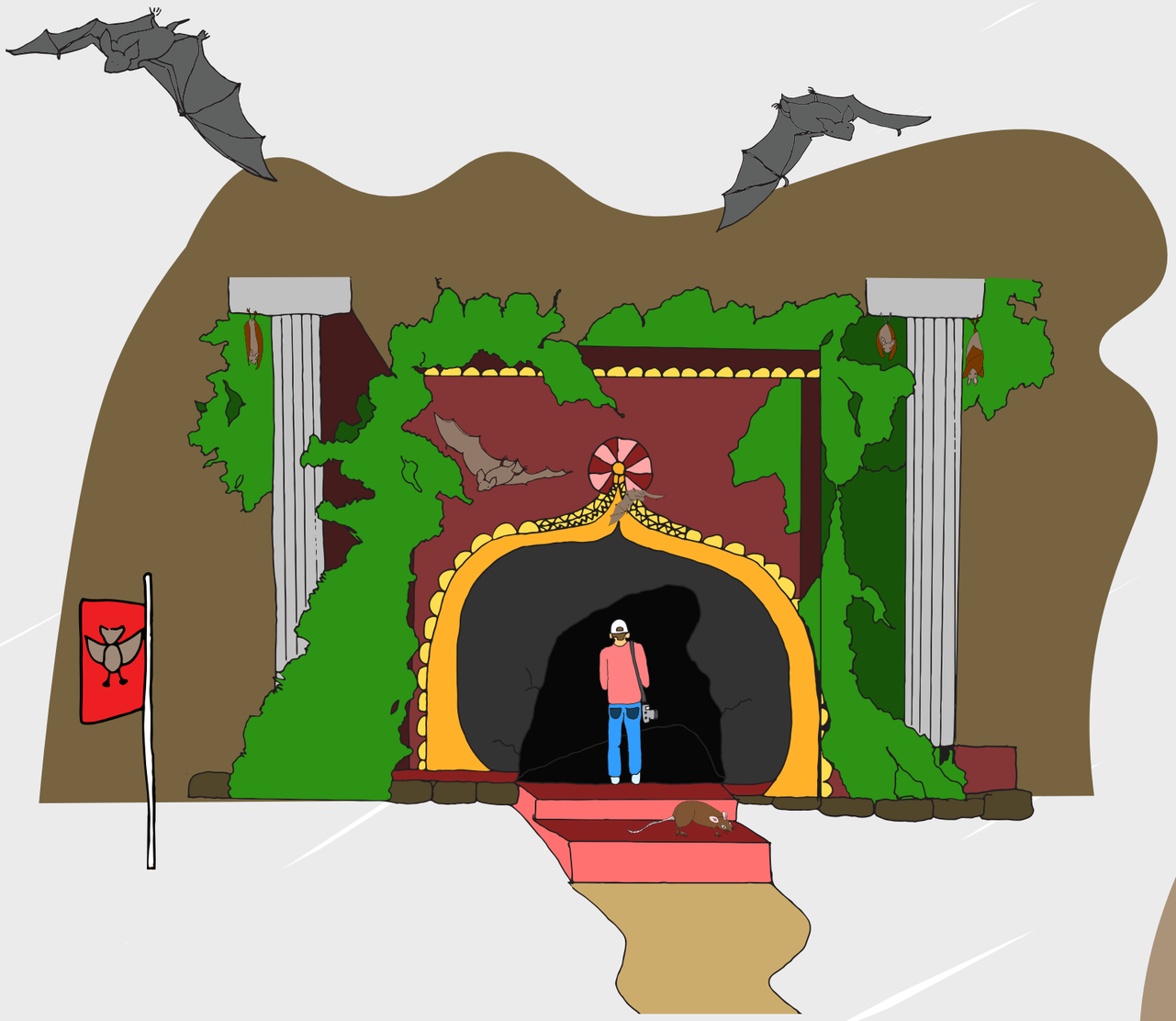

Phần 8. Những biện pháp cơ bản để tự bảo vệ bản thân trong hang dơi và những địa điểm có dơi

Trong hang và khu vực có dơi

Khi ở trong hang, tránh dùng tay chạm vào mắt và mặt. Khi đi lại, cần thận trọng để không bị những góc sắc cứa vào da.

Nếu mang theo đồ ăn, hãy để gọn gàng ở ngoài hang. Bà con cần lưu ý cởi bỏ đồ bảo vệ và rửa tay kỹ bằng xà phòng trước và sau khi ăn. Nếu bà con không thể đi giày trong hang, hãy rửa chân bằng xà phòng, ít nhất rửa từ mắt cá chân trở xuống sau khi ra ngoài hang.

Bà con không nên cầm, giết, ăn thịt dơi hoặc các loài động vật hoang dã khác, kể cả loài gặm nhấm và sống trong hang.

Sau mỗi lần tiếp cận với khu vực có dơi, cần giặt sạch đồ bảo hộ bằng xà phòng. Nếu bị thương, hoặc bị ốm trong khoảng 2 tuần sau chuyến đi, hãy thông báo với bác sĩ là đã tiếp xúc với khu vực có dơi.

Phần 8. Những biện pháp cơ bản để tự bảo vệ bản thân trong hang dơi và những địa điểm có dơi

Dơi là một phần thiết yếu để đảm bảo một môi trường lành mạnh, góp phần quan trọng đảm bảo sức khỏe con người! Khi chúng ta làm theo những cách an toàn để cùng sinh sống bên loài dơi, mọi sinh linh đều hưởng lợi.

Cảm ơn bà con đã dành ngày hôm nay cùng tôi tham gia thảo luận về những cách thức sinh sống an toàn cùng loài dơi.

Hôm nay chúng ta đã biết thêm:

* Dơi là một phần tất yếu của hệ sinh thái
* Cách thức cơ bản để sinh sống an toàn với dơi
* Cách thức xử lý xác dơi
* Cần làm gì nếu công việc buộc phải tiếp xúc với dơi
* Cách thức kiểm soát dơi trong nhà
* Cách thức kiểm soát dơi xung quanh và bên ngoài khu vực sinh sống
* Cần làm gì nếu công việc buộc phải tiếp xúc với phân dơi
* Cách thức cơ bản tự bảo vệ trong hang động và những địa điểm có dơi

XIN HẾT

BÀ CON THẤY CÒN VẤN ĐỀ GÌ NỮA
CHÚNG TA CẦN THẢO LUẬN HAY KHÔNG?